

USPEŠNE OPERACIJE HINDENBURGOVIH ČET.

GRŠKI KARNET PODAL SVOJO DEMISIJO.

POLOŽAJ NA VZHDNEM BOJIŠČU JE NEIZPREMENJEN. ČE NE BO DRUGAČE, SE BORUMUNSKA SAMA UMEŠALA V VOJNO. — PREDSEDNIKOM GRŠKEGA PARLAMENTA JE BIL IZVOLJEN VENIZELOSOV PRISTAŠ. — RUMUNSKO ŽITO. — TURKI SO ZOPET OSVOJILI VAN. — BOLGARSKI ODPOSLANEC SE JE VRNIL IZ TURČIJE. — BIVŠI OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 16. avgusta. — Danes je bilo izdano sledeče uradno poročilo: Armada generala Hindenburga je vjela pred Kovnom 1730 ruskih vojakov in zaplenila veliko vojnega materiala. Armada je na več mestih prodrla rusko bojno črto in je dospela sedaj do Buga. Sovražnik se je umaknil od Novo Georgijevske proti vzhodu. Levo krilo armade bavarskega princa Leopolda si je priborilo prehod preko Buga. Sovražnik se u-mika, Bavarci so mu vedno za petami. Mackensen je zavzel mesti Ciale in Slavatie.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 16. avgusta. — Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja: Ob reki Prut smo na več mestih premagali Ruse in jih neprestano zasledujemo. Čete avstrijskega nadvojvode Josipa Ferdinanda so si priborile večeraj nekaj ozemlja južno od Bjele. Ponoči so napravili vojski most preko reke Kršen in jo danes prečkali. V okolici Brest Litovske je več vasi v ognju.

Obstreljevanje Kovna.

Petrograd, Rusija, 16. avgusta. Ruski generalni štab poroča: — Pri Bayski smo pogladi sovražnika nazaj proti reki. 15. avgusta smo z lahkoto odbili vse nemške in avstrijske napade. Pri Jakobovu se ni ničesar posebnega prigodilo. Nemci se vedno obstreljujejo trdnjavo Kovno. Mi vsako škodo sproti popravimo in dobro odgovarjamo sovražniku. Med Narvom in Bugom so se vršili 14. in 15. avgusta vroči boji. Na leva bregu reke Bug se ni ničesar posebnega pripetilo.

Rusko poročilo o zmagah.

Petrograd, Rusija, 16. avgusta. Ruski generalni štab poroča, da je situacija v Kurlandiji in na Rusko Poljskem za Ruse zelo ugodna. General Below je prodiral nekaj časa proti Rigi, ko je pa izprevidel, da ne more ničesar doseči, se je umaknil. Armada generala Hindenburga obstreljuje Kovno, toda dosedaj ni imela še nobenih uspehov. Med Narvom in Bugom se je sovražnik na celi črti umaknil. Na fronti med Osoveom in Bjalo ima sovražnik koncentriranih 40 do 45 armadnih zborov. Bitka, ki se bo vnela sedaj, bo največja, kar jih ponaj zgodovina. Rusi so si popolnoma svesti zmage.

Strupeni plini.

Petrograd, Rusija, 16. avgusta. Pred Osoveom je nameravalo uprizoriti 3000 Nemcev napad s strupenimi plini. Ko so pometal s plini napolnjene bombe, je začel veter pihati v nasprotno smer, naravnost proti Nemcem. Kljub temu, da so imeli na obrazih predpisane maske, jih je bilo veliko oamajenih. Zatem je stopila v akcijo ruska artilerija in uničila celo posadko.

Balkansko vprašanje.

London, Anglija, 16. avgusta. — Situacija na Balkanu je postala zelo kritična. Rumunska, Bolgarska in Grška se morajo v najkrajšem času odločiti, komu se bodo pridružile. Sedaj še nikdo ne ve, če se bo posrečilo zaveznikom ali Nemčiji pridobiti Balkan na svojo stran. Srbski in grški parlament bosta začela danes zborovati. Vse napeto pričakuje, kaj se bo zgodilo. Diplomatični krogi v Parizu so mnenja, da bo Rumunska sama odločila, če bosta ostali Grška in Bolgarska nevtralni.

Z zapadnih bojišč.

Odbiti naskoki Francozov.

Izjalovili so se francoski naskoki na Ammersweiler v gorenji Alzaciji.

OSTRI BOJI.

V bližini Souchez je trajala karnada celo noč do večeraj zjutraj. Izgube Angležev.

Berlin, Nemčija, 16. avgusta. — Nemški generalni štab je objavil danes sledeče poročilo: "Severno od Ammersweiler, severoistočno od Dammerskirch v gorenji Alzaciji, se je izjalovil neki francoski naskok ter je imel sovražnik velike izgube."

Ostri boji za zakope.

Pariz, Francija, 16. avgusta. — Francosko vojno ministrstvo je objavilo danes popoldne sledeče poročilo glede vojnih dogodkov: "Le malokdaj prekinjena karnada je trajala večeraj celo noč v okolici pri Souchez ter na visoki ravni pri Nouron, severno od reke Aisne. Vršili so se tudi spopadi z bombami in ročnimi granatami v sekciji Quenneviers ter v zapadnem delu Argonov."

V Vogezih nam je eksplozija mine proti nekemu sovražnemu zakopu med Unter Burnhaupt in Ammersweiler omogočila, da smo ujeli par Nemcev ter zaplenili dva metalca bomb in en strojni top."

V večernem poročilu se glasi: "Zaznamovati je ostre boje skozi celo noč na različnih točkah cele fronte. Naše baterije so prizadejale sovražniku težke izgube v okolici Quenneviers ter ustavile neko obstreljevanje sovražnika na visoki ravni pri Nouron. Naše baterije so tudi poškodovale močne nemške utrdbe severno od Godat, med Berry-au-Bac in Louvre. Sovražnik je zopet obstreljeval St. Die. Streljali smo na plinarino v St. Marie-aux-Mines, ki je zletela v zrak. Razdejal se je tudi neko nemško tornivo iztočno od Muenster."

Angleške izgube.

London, Anglija, 16. avgusta. — Seznam izgub, katerega je danes objavilo vojno ministrstvo, vsebuje imena 78 častnikov, med katerimi je osem mrtvih ter ona 1496 mož, med njimi 350 mrtvih.

Za glavo Gabriela d'Annunzia.

Curich, Švica, 16. avgusta. — Neki milanski časopis zatrjuje, da je avstrijska vlada razpisala 20.000 kron za glavo Gabriela d'Annunzia, ki je najbolj ščeval na vojno. (Vest ni posebno vrjetna, ker Avstriji zelo primanjkuje denarja).

Nemčija mora imeti za vsako eno zvezo s Carigradom. Ta zveza je tako velike važnosti, da se niti Nemčija, niti Turčija ne sme plašiti največjih žrtev, samo, da se jo doseže.

Rumunsko žito.

Pariz, Francija, 16. avgusta. — Nemški in avstrijski agenti, ki izvažajo iz Rumunske žito, morajo sedaj za pšenice, oves in riž trikrat dražje plačevati, kakor pred enim tednom. Ko je Rumunska izprevidela, da Nemčija in Avstrija ne moreta od nikjer druge dobiti žita, je naložila nanj silno visoko carino. Pri vsakem vagonu žita morajo plačati agentu po 1000 frankov carine.

Turki so zasedli Van.

Carigrad, Turčija, 16. avgusta. Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

11. avgusta so nas Rusi prepodili iz mesta Van v Kavkazu, danes smo ga pa zopet zasedli. Ko so se Rusi umakali, so požgali za seboj vse vasi. Mesto je ostalo nepoškodovano.

Koloman pl. Szell umrl.

Budimpešta, Ogrsko, 16. avgusta. — Danes je umrl tukaj bivši ogrski ministrski predsednik Koloman Szell.

Zottijevo slovensko-turško glasilo.

Kakšno mnenje ima slovensko časopisje v starem kraju o slov. listu, ki ga izdaja Zottijeva banda v New Yorku.

Ljubljanski "Slovenski Narod" piše:

"Slovenski Narod." Na svoje začudenje smo izvedeli, da izhaja v Novem Yorku slovenski list, ki se imenuje — "Slovenski Narod". Številka tega lista, ki smo jo dobili v roko, je prav obširna, ima mnogo gradiva, nekaj ilustracij in nekaj psovnanj, ponatiskuje Pinžgarjev roman — "Pod svobodnim solneem" in mnogo novic iz stare domovine. Ne vemo, kdo stoji za tem listom in nas tudi dosti ne zanima. Presenetilo nas je kakor rečeno samo ime tega lista. "Slovenski Narod" — to je vendar ime našega lista; to je ime, ki ga pozna vsak Slovenec, ne samo v vsaki slovenski vasi, ampak tudi v Ameriki.

Doma je seveda to ime zavarovano, v Ameriki pa se ne da zavarovati in to so gotovi ptiči porabili, da bi z našim imenom in z ugledom, ki ga ima naš list, slepomišli v Ameriki in lovili naročnikov. To sicer ni honetno, a če se list pogleda, se hitro spozna barva teh ptičev in potem se človek nič več ne čudi.

Težka sumnja.

V Baltimore, Md., se je baje aretiralo človeka, ki je v New Yorku moril majhne otroke.

Baltimore, Md., 16. avgusta. — V neki tukajšnji policijski ječi se nahaja človek, aretiran radi malenkostne delikt, o katerem se pa sumi, da je "Jack paralec", neki Jones, ki je preteklo spomlad teroriziral iztočno stran v New Yorku. Domneva policije, da se gre za dotičnega človeka, se opira na izpoved neke ženske, ki je baje žena dotičnega.

Ženska dolži svojega "Jonesa", da je dne 19. marca umoril petletno Ano Cohn ter ravno toliko starega Charlesa Murraya in sicer dne 3. maja.

Pravo ime tega človeka je glasom izpovedi iz ženske Atileo Fasco. Njeno lastno ime je baje Grace Elliott ter sta bila, kot trdi ona, oba zaposlena v Bellevue bolnici. Oba umora sta se v resnici izvršila v bližini te bolnice.

Morgan popolnoma zdrav.

J. P. Morgan je prišel večeraj prvič v svoj urad na Wall Street po atentatu, katerega je vzpizoril nanj Frank Holt, zblazneli nemški profesor. Morgan izgleda dobro ter pravi, da ne čuti nikakih posledic strelav.

Eksplozija v tvornici za smodnik.

Emporium, Pa., 16. avgusta. — Pet delavcev je izgubilo življenje v želatinski hiši Aetna Explosive Co. v Grove Run in dva poslopja sta bila močno poškodovana vsled eksplozije, katero je bilo čuti na milje naokrog. Ubiti delavci so bile edino osebe, ki so se ob času eksplozije nahajale v poslopju. Družba izdeluje vojni material za zaveznike.

Preteči izbruh nove stavke v Wales.

London, Anglija, 16. avgusta. Nekateri točke v sporazumu med premogarji in posestniki rovov v južnem Wales še vedno niso rešene. Odkar se je stavka končala, je med premogarji opaziti vsaki dan večje nezadovoljstvo. V resolucijah, katere se je sprejelo danes na zborovanjih, se grozi, da se bo takoj zopet pričelo s stavko, če se takoj in popolno ne ugodijo zahtevam delavcev.

Predsednik trgovske zbornice bo skušal mirnim potom poravnati spor, ki je zopet nastal.

Italijanska kampanja. Nikjer nobene zmage.

Italijani poročajo, da jih celo toča ni mogla ustaviti pri njih zmagonosnem prodiranju.

PROTI RIVI.

Avstrijski hidroaeroplan je obstreljeval Benetke. — Avstrijsko oficijelno poročilo.

Brescia, Italija, 16. avgusta. — Nadaljevalo se je s prodiranjem Italijanskih čet iztočno od Condino, trideset milj južnozapadno od Tridenta proti Rivi ob Gardskem jezeru. — Prodiralo se je kljub velikem viharju in toči. V poročilih, ki so prišla z dotične fronte, se glasi, da so od Italijanov zavzeti zakopi polni vode ter da plavajo po njih mrtveci.

Avstrijsko oficijelno poročilo.

Dunaj, Avstrija, 16. avgusta. V oficijelnem poročilu, katero je izdalo danes zvečer vojno ministrstvo, se glasi:

— Na tirolski fronti je pričel sovražnik po dolgem premoru z močnim obstreljevanjem naših utrd, posebno ob Tonale prelazu ter na višinah Lavarone in Folgaria. Izjalovili so se naskoki italijanske infanterije na Tonale cesto ter proti našim pozicijam pri Popena, južno od Schludbacha. Istotako so se izjalovili vsi italijanski naskoki na fronti ob Soči, južno od Krna ter na visoki planini dobdobski.

— En naš hidroaeroplan je obstreljeval štiri obrežne forte pri Benetkah in sicer popoldne, dne 15. avgusta. Vse bombe, izven e, so eksplodirale v utrdah samih. Izmed pet sovražnik aeroplanov, ki so se dvignili, da za sledujejo našega avijatika, se je z ognjem strojnih pušk dva prisililo, da sta pristala. Dva sta opustila zasledovanje čez nekaj časa, dočim je peti sledil našemu stroju prav do obali Istre, kjer se je moral obrniti, ne da bi dosegel kak uspeh. Naš hidroaeroplan se je vrnil nepoškodovan, dasiravno se je streljalo nanj z italijanskimi ladjimi in fortov.

12.000 konj za Italijo.

East St. Louis, Ill., 16. avgusta. — Zastopniki italijanske vlade bodo pričeli v sredo kupovati nadaljnjih 12.000 konj v vojne svrhe. Te konje se mora izbrati tekom 90 dni.

Več kot 160.000 konj je bilo prodanih vojskujočim se narodom potom tukajšnjih kupčevalcev.

Za podržavljenje rovov.

Kansas City, Kans., 16. avgusta. Iz nekega pogovora s predsednikom Walshom Industrial Commission je baje razvidno, da se bo Manley poročilo komisije izreklo za podržavljenje rudnikov in tudi Rockefeller-jeve ustanove.

Walsh je izjavil, da obstaja denar, s katerim se je ustanovilo to ustanovo, iz med, katerih se delavcem ni plačalo in jih pridržalo. V sled tega najbi vlada prevzela te fondne ter ji uporabila za izboljšanje življenjskih pogojev delavcev.

Nadalje se izvaja, naj bi premogorje prevzela država in zvezo vlada ter jih dala v najem premogarjem, ki bi nota uvedli obratovanje po kooperativnem sistemu.

Ženske v Kruppovih napravah.

Ženeva Švica, 16. avgusta. — Oficijelna poročila kažejo, da je bilo dne 1. junija v Kruppovih napravah v Essenu zaposlenih kakih 500 mladih žensk, proti 1325 v januarju. Skupnega števila uslužbencev se ne navaja ter je znašalo dne 1. januarja 46.925 oseb.

Radi brezdelnosti v smrt.

30letni vozni Hermann Schuhmacher si je vzel večeraj v nekem levu na 8. iztočni cesti življenje s plinom. Vzrok samomora je najbrž brezposelnost.

Leo M. Frank.

25 oboroženih mož je vzel morilca Leo Franka iz jetniške farme ter ga najbrž linčalo

Milledgeville, Ga., 16. avgusta. Leo M. Frank, ki je obsojen na dosmrtno ječo radi umora Mary Phagan, je bil danes s silo vzet iz državne jetniške farme. Napada se je vdeležilo 25 oboroženih mož ter se domneva, da je ljudska množica Franka linčala.

Možje so posadili Franka v avtomobil ter ga odvedli v smeri proti Eatonton. Mislijo se je, da so prijatelji Franka skušali rešiti jetnika, ker so se bali, da ga bodo ubili drugi jetniki, a splošno prevladuje naziranje, da gre za umor.

Odvedenje Franka se je skrbno pripravilo. Odrezalo se je vse telefonske in brzojavne žice v bližini jetniške farme, še predno so prišli napadalci. Warden Smith, ki je slisal bližanje avtomobila, je pogledal iz urada ter se takoj nato nahajal pred cevmi par pušk. Warden se je upiral, a je bil premagan in kmalu so našli napadalci Franka, ki je bil izoliran iz zadnjega napada.

Jetnika se je prevedlo v avtomobil, ki je odpeljal v smeri proti Eatonton.

Ko se je Smith opustil, je hitel na telefon, da odda alarm. — Takoj pa je zapazil, da je zveza prekinjena. Hitel je na železniško postajo, a tudi brzojavne žice so bile prerezane in zveza prekinjena.

Organiziralo se je skupine oboroženih mož, ki naj bi našli Franka, mrtvega ali živega. Domneva se, da se ga bo našlo mrtvega, višeeega na kakem drevesu ali mostu.

Podmorski čolni.

Nemški podmorski čolni nadaljujejo s svojim pogubonosnim delom. — Švedski parnik nasedel.

London, Anglija, 16. avgusta. Parnik "Highland Corrie" Nelson črte, ki vsebuje 7583 ton, je dospel danes v Tilbury, potem ko je komaj ušel nekemu nemškemu podmorskemu čolnu, ki ga je zalotil pred izlivom reke Temze.

V poročilih iz Kristijanije se glasi, da je bil norveški parnik "Albis", vsebujoči 1381 ton, topoljen v Severnem morju od nekega nemškega podmorskega čolna. Posadko se je rešilo.

Angleška ribiška barka "White City" iz Sunderland, je bila potopljena od nekega nemškega podmorskega čolna.

Neki švedski parnik je prišel pri Necomb Sands na breg v zelo poškodovanem stanju. Poškodbo na parniku je povzročila ali mina ali pa torpedo, izstreljen s kakega podmorskega čolna. Posadka se nahaja na varnem.

Angleški parnik "Princess Caroline" je bil potopljen od nekega nemškega podmorskega čolna. Petnajst članov posadke se je rešilo, pet jih je pa utonilo.

Obstreljevanje obali od strani podmorskega čolna.

Neki podmorski čoln je izstrelil danes zjutraj več strelav na Whitehaven Barton in Harrington, mesta, ležeča na obali Irškega morja v Angliji. V Whitehaven in Harrington so nastali požari, katere se je pa pogasilo. — Škoda je malenkostna ter ni bil nihče ranjen. Nekateri granate so zadele železniško progo ter se je za nekaj časa ustavilo promet.

Nedovoljen dovtip.

V Coney Island policijskem sodišču je bil večeraj 21letni Abraham Bazuk obsojen na \$10 globe, ker je imel za norec reševalce v javnem kopališču. Plaval je precej daleč v morje ter se delal kot da se potaplja. Reševalci so ga navidezno nezvestnega privlekli iz vode. Ko pa so pričeli delati poskuse, da ga spravijo k zavesti, se jim je pričel smejati, nakar je bil takoj aretiran.

Situacija v Mehiki. Stališče Carranze.

V glavnem mestu Mehike vlada lakota. — General Scott in general Carranza. — Nobenega odgovora.

BOJNE LADIJE.

V kratkem se bo vršila velika bitka. — General Scott bo odpotoval prihodnje dni v Vera Cruz.

Washington, D. C., 16. avgusta. Mornariški department je sporočil danes brezzičnim potom križarkama "Louisiana" in "New Hampshire", da naj s polno paro plujejo proti Vera Cruzu in naj bosta pripravljene v slučaju potrebe. V mestu vlada sedaj sicer še mir, toda demonstracije se lahko vsak hip začno.

Zastopniki generala Carranze so izjavili, da Carranza ne bo povoljno odgovoril na noto, katero mu je poslala panameriška konferenca. On bo tudi zanaprej zastopal isto stališče, kakor ga je dosedaj.

Državni department ni dobil dosedaj iz Mehike nobenega odgovora na noto, ki jo je izdelala panameriška konferenca.

Villa je izjavil, da se z noto strinja, nanjo pa še ni odgovoril in najbrže tudi ne bo.

Iz zadnjih poročil je razvidno, da vladajo v glavnem mestu Mehike strašne razmere. Prebivalci umirajo lakote. 400 ameriških državljani nima ničesar jesti. Vsa bi rad prejkolič pobežati, pa ne more, ker nima skoraj nikdo nikakih sredstev na razpolago.

El Paso, Tex., 16. avgusta. — General Obregon se pripravlja na splošen napad na mesto Torreón. Mesto brani 15.000 Villovih pristav.

General Scott bo v najkrajšem času odpotoval v Vera Cruz.

Angleška registracija končana.

London, Anglija, 16. avgusta. Angleška vlada je sedaj v posesti vseh podatkov, tičečih se celokupnega prebivalstva v Veliki Britaniji. 27.000.000 vprašalnih pol je izpolnjenih in podpisanih. Vsi inozemci, ki so se mudili v Angliji, so se morali istotako registrirati.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljate v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljate ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in do loma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji STAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovni razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prenavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in on osebe, kateri se ima izplačati.

Cena			
K	\$	K	\$
5....	80	120....	19.20
10....	1.60	130....	20.80
15....	2.40	140....	22.40
20....	3.20	150....	24.00
25....	4.00	160....	25.60
30....	4.80	170....	27.20
35....	5.60	180....	28.80
40....	6.40	190....	30.40
45....	7.20	200....	32.00
50....	8.00	250....	40.00
55....	8.80	300....	48.00
60....	9.60	350....	56.00
65....	10.40	400....	64.00
70....	11.20	450....	72.00
75....	12.00	500....	80.00
80....	12.80	600....	96.00
85....	13.60	700....	112.00
90....	14.40	800....	128.00
95....	15.20	900....	144.00
100....	16.00	1000....	160.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TURKKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
 Owned and published by the
Novenic Publishing Co.
 (a corporation.)
 FRANK SAKSER, President.
 LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
 addresses of above officers:
 24 Cortlandt Street, Borough of Man-
 hattan, New York City, N. Y.

For sale by the publisher at \$3.00
 per copy. Also for sale by the publisher
 at \$1.50 per copy. Also for sale by the
 publisher at \$2.00 per copy. Also for
 sale by the publisher at \$2.50 per copy.
 Also for sale by the publisher at \$1.00
 per copy. Also for sale by the publisher
 at \$1.50 per copy. Also for sale by the
 publisher at \$2.00 per copy. Also for
 sale by the publisher at \$2.50 per copy.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
 razen nedelj in praznikov.
 "GLAS NARODA" (Voice of the People)
 Issued every day except Sundays and
 Holidays.
 Subscription yearly \$3.00.

Advertisements of agreement.
 Doplaci brez popusta in osebno se ne
 priobčujejo.
 Daje se naj bo blagoviti pošiljki po
 Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
 simo, da se nam tudi prejane
 beležnice naznani, da hitreje
 najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljstvom naredite ta
 naslov:
 "GLAS NARODA"
 24 Cortlandt St., New York City.
 Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
 OF FOREIGN-BORN AMERICANS
 FOREIGN LANGUAGE PRESS

Kaj bo z nami?

Pred enim mesecem se je že pi-
 salo, da se približuje vojni konec.
 Danes stojimo na pragu novih do-
 govorov. Na Balkanu se je začelo
 nekaj mešati in godlje, ki se bo
 zmesalo, ne bo mogla ne Avstri-
 ja z Nemčijo in Turčijo vred, ne
 zavezniški tako lahko preba-
 viti. Razen Srbije je na Balkanu
 tudi Bolgarska, ki je slovenska
 država. Iz za zadnjih balkanskih
 vojne vlada med Srbi in Bolgari
 največje nasprotje. Stepli sta se
 zaradi Makedonije in kakor kaže,
 se bosta tudi sedaj. Zavezniški me-
 šetarji z Makedonijo. Pravijo, da
 jo bodo dali Bolgariki, če se ume-
 ška v vojno in če napade Avstrijo,
 Srbija pa pravi, da je ne da. Ru-
 munska se pogaja z Nemčijo, pri
 tem je pa še vseeno pripravljena
 pridružiti se zaveznikom, če bi ji
 več ponudili. Grška noče dati Bol-
 garski dela Makedonije, rada bi
 pa dobila v Mali Aziji nekaj o-
 zemlja in pravi, da se takoj pri-
 druži zaveznikom, če ga dobi. Da-
 nes pravijo, da je Turčija izborna
 preskrbljena z denarjem, vojniki
 in municijo, naslednji dan je pa
 že Džavid paša, turški finančni
 minister, v Berlinu in se pridruža,
 da Turčija ne more nikamor, če
 ji ne dajo zadosti vojaštva in de-
 narja. Rusi se umikajo proti
 vzhodu. Nemei pravijo, da Rus
 nima municije, francoska in an-
 gleška poročila so pa glase, da mi-
 šli Rus spraviti Nemece in Av-
 strijci v past, kakor je bil spravi-
 l svoj dni Napoleona. Poljska bo
 postala kraljestvo in vladal ji bo
 avstrijski nadjedov. To se
 pravi, da bodo morali Poljaki ple-
 sati tako, kakor bodo godli dunaj-
 ski in berlinski diplomati. Angle-
 žem in Francozom se ne mudi ni-
 kamor naprej.

Taka je sedaj situacija, uboga
 ljudska para pa združuje in čaka
 smrti. Največ trpe mali narodi,
 katerim so zavezniški v službi An-
 glije in zavezniški v službi Neme-
 čije obljubili prostost. Ta pro-
 stost je pa tako daleč, da je ni-
 kdo izmed nas ne bo dočakal,
 pa tudi naši potomci jo bodo tež-
 ko. Ne smemo se udajati frazam,
 ne smemo reševati z navdušenimi
 govori naroda. Ker smo vsi sku-
 paj preslabi, da bi nas kdo upo-
 števal in se menil za nas, se mo-
 ramo ozirati na vsakega in upo-
 števat vsakega. Govornik vstane
 na shodu in pravi: Mi Jugoslavi-
 ni moramo biti svobodni! Navzoči
 pritrdijo in vse upije, da moramo
 biti svobodni. Ali bi bili svobodni,
 če bi se ta krik razlegel preko vse
 slovenske in hrvaške zemlje? Dr-
 žave se dandanes čisto nič ne zme-
 nijo za tisočera topovska žrela,
 bruhaajoča smrt in pogin v njih-
 ve zemlje, ali se bodo morda zme-
 nile za naše zahteve, ki so bolj
 podobne jokavim prošnjam kakor
 pa zahtevam!

Lahko je človeku pokazati luč
 sredi temne pokrajine, težavnejše
 mu je pa opisati pot, po kateri bo
 prišel do nje. Ko se je začela voj-
 na v starem kraju, je šel od vzho-

da proti zapadu klic: Svoboda!
 Vsi smo se zganili in začeli hla-
 stati po njej. Tukaj, tokraj morja,
 smo se na shodih navduševali za-
 njo, govorili in govorili brez kon-
 ca in zbrali par sto dolarjev, da
 jo lažje dosežemo. Tam, onkraj
 morja, je pa dandanes, mesec za
 mesecem stotisoče pušk in kano-
 nov na delu, da zadušijo vsak
 klic po svobodi, da podero vsake-
 ga, kdor bi izustil besedo: pro-
 stost.

Kje je večja sila, kdo bo zma-
 gal? Zdrav razum ali morilno o-
 rožje? Dosedaj je bil še vedno oni
 zmagalet, ki je imel več ljudi za
 poklati in več orožja na razpolo-
 ga, in kakor se vidi, bo tudi za-
 naprej zmagalet.

Kaj bo s teboj, ubogi, revni slo-
 venski narod? Od treh strani ti
 ponujajo prostost! Če greš po eni
 strani, te dva druga "prijatelja"
 vlečeta nazaj, če bi se jima pa ho-
 tel pridružiti, bi ti tretji streljal
 v hrbet. Ali ti usoda razen trp-
 ljenja res ni ničesar drugega na-
 klonila?

Dopisi.

Chicago, Ill. — Bratje Jugoslo-
 vani, Slovenci, Hrvati in Srbi!
 Dne 22. avgusta 1915 ob 3. popol-
 dne se bo vršila v dvorani Sokol
 Havlicek-Tyrš na 2619 Lawndale
 Ave. v Chicagu velika jugoslovans-
 ka skupščina, pri kateri bo sode-
 loval kot gost in glavni govornik
 dr. Nikolaj Velimirovič, zagovornik
 in borilec za Jugoslovansko
 Ujedinjenje. On prihaja k nam s
 krvave arene naše trpeče domo-
 vine, da nam z živo besedo raz-
 loži, kako zanosen in oduševljen
 odmev je izzval tam prvi klic za
 Jugoslovansko Ujedinjenje, ki je
 zaozil na velikem jugoslovanskem
 zboru v Chicagu. On nam bo raz-
 ložil in nas prepričal, da je z na-
 mi odkritosrčnost, verna zvestoba
 in krepka volja vseh odločujočih
 faktorjev, kateri bodo po tem kr-
 vavem klanju odločevali o usodi
 malih, zatiranih narodov. On nam
 bo povedal resnico o naši domo-
 vini, o stradanju celega slovan-
 skega sveta, o junaki borbi slo-
 vanskih robov proti svojim ger-
 manskim gospodarjem, o naših
 razdejanih ognjiščih in domovini,
 o oskrnjenih naših svetinjah. Z
 zanosom in veseljem, s kakršnim
 ste sprejeli predstavitelje jugo-
 slovanske misli pri jugoslovans-
 kem zborovanju v Chicagu, z
 enakim zanosom boste sprejeli
 tudi tega zaslužnega in vrednega
 apostola in mu pokazali svojo
 odnosenost z mnogobrojnim
 posetom te skupščine. Na tej
 znameniti skupščini, kateri bo
 predsedoval eden najboljših in
 najzaslužnejših rodoljubov, dr.
 Anton Biankini, predsednik Jugo-
 slovanskega Odbora, bodo tudi
 govorili v imenu Hrvatov zaslužni
 borilec in izvrsten govornik Ma-
 kso Relić, v imenu Slovencev tla-
 der in izborna moč Vekoslav Mla-
 der, v imenu Srbov pa izvrstni in
 zaslužni Ivan Palandac. Poleg
 omenjenih govornikov bodo na-
 vzgočeni tudi srbsko pevsko društvo
 "Branko Radičević" in hrvaško
 pevsko društvo "Zora". Na tej
 skupščini ne bo nikakega pobira-
 nja milodarov, niti ne bo treba
 plačati vstopnine. Vsi, ki bodo
 prišli, bodo morali Poljaki ple-
 sati tako, kakor bodo godli dunaj-
 ski in berlinski diplomati. Angle-
 žem in Francozom se ne mudi ni-
 kamor naprej.

Taka je sedaj situacija, uboga
 ljudska para pa združuje in čaka
 smrti. Največ trpe mali narodi,
 katerim so zavezniški v službi An-
 glije in zavezniški v službi Neme-
 čije obljubili prostost. Ta pro-
 stost je pa tako daleč, da je ni-
 kdo izmed nas ne bo dočakal,
 pa tudi naši potomci jo bodo tež-
 ko. Ne smemo se udajati frazam,
 ne smemo reševati z navdušenimi
 govori naroda. Ker smo vsi sku-
 paj preslabi, da bi nas kdo upo-
 števal in se menil za nas, se mo-
 ramo ozirati na vsakega in upo-
 števat vsakega. Govornik vstane
 na shodu in pravi: Mi Jugoslavi-
 ni moramo biti svobodni! Navzoči
 pritrdijo in vse upije, da moramo
 biti svobodni. Ali bi bili svobodni,
 če bi se ta krik razlegel preko vse
 slovenske in hrvaške zemlje? Dr-
 žave se dandanes čisto nič ne zme-
 nijo za tisočera topovska žrela,
 bruhaajoča smrt in pogin v njih-
 ve zemlje, ali se bodo morda zme-
 nile za naše zahteve, ki so bolj
 podobne jokavim prošnjam kakor
 pa zahtevam!

Lahko je človeku pokazati luč
 sredi temne pokrajine, težavnejše
 mu je pa opisati pot, po kateri bo
 prišel do nje. Ko se je začela voj-
 na v starem kraju, je šel od vzho-

da proti zapadu klic: Svoboda!
 Vsi smo se zganili in začeli hla-
 stati po njej. Tukaj, tokraj morja,
 smo se na shodih navduševali za-
 njo, govorili in govorili brez kon-
 ca in zbrali par sto dolarjev, da
 jo lažje dosežemo. Tam, onkraj
 morja, je pa dandanes, mesec za
 mesecem stotisoče pušk in kano-
 nov na delu, da zadušijo vsak
 klic po svobodi, da podero vsake-
 ga, kdor bi izustil besedo: pro-
 stost.

vam daje knjige na dom, katere
 lahko čita mož in žena ob pro-
 stem času. Vsak član bo dobil
 izkaz čitalničnih knjig po abeced-
 nem redu, vsak si lahko izbere
 knjigo, kakoršno si pozeži. Kdor
 se želi vpisati, naj se zgleda v čit-
 alničnih prostorih vsako nedeljo
 od 9. do 11. ure dopoldan v hiši
 št. 114 10. ceste v North Chica-
 go, ali pa pri tajniku na 724 8.
 cesti v Waukeganu. Pristopajoči
 sedaj, da se lahko udeležite seje,
 katere se vrši dne 29. avgusta ob
 9. uri dop. v gori omenjenih pro-
 storih. Tem potom se poziva vse
 člane Slov. Nar. Čitalnice, kateri
 so se in še mislijo biti znanstveni
 da poravnajo zaostalo mesečnino,
 da se knjige tajnika in blaginjske
 urede in pregledajo. Pri seji se
 bodo volilo novega predsednika,
 ker je bivši br. predsednik Louis
 Grebene odšel na farmo v Cali-
 fornijo. Če bi pozabil omeniti br.
 Louisa Grebene, bivšega večlet-
 nega predsednika, bi se mi moralo
 šteti za zlo. Ne bodem na-
 števal njegovih zaslug, vendar le
 priznati moram, da je bil z dušo
 in telesom vnet za Slov. Nar. Čit-
 alnico in da je zanjo veliko na-
 delal. Naj nam bude sreča mila v
 zlati Californiji! — Mat. Varšek,
 tajnik.

Doneski k vremenoslovju v Beli Krajini.

Kako je v zadnjih 27. letih delala
 toča škodo po Beli Krajini, zlasti
 v adleški župniji.

Poroča J. Šašelj.

Leta 1905. Dne 6. aprila smo
 imeli prav nenavadno vreme. Bilo
 je prav vroče, vlekli je hud ve-
 ter, za katerim je deževalo, potem
 padala solika in nazadnje toča,
 debela kakor lešniki, ki je tla po-
 belila. Tudi drugod na Kranjs-
 kem je padala popoldne po ne-
 katerih krajih toča. — Dne 12.
 aprila je bilo dopoldne zopet ne-
 navadno toplo in soparno. Okolu
 poludne pa se je začelo bliskati,
 grometi in deževati. Med dežjem
 pa je padala zopet solika in za-
 njo toča, ki je vse pobelila na
 Bednju, Pribineh in Tribuclah, na
 Hrvaškem pa na Hlapniku in
 nad Mrzljaki, kjer je bilo belo,
 kakor da je zapadel sneg. — Za-
 dnji teden septembra tega leta pa
 je bilo prav izredno vreme, o ka-
 terem sem zapisal v kroniko to-
 le: V noči od 24. do 25. se je sko-
 raj vso noč silno bliskalo, gromelo,
 treskalo in lilo. Ravno tako sko-
 raj ves dan 25. septembra in zo-
 pet v noči od 26. do 27. do polu-
 noci. Okolu polnoči pa je nastal
 silen vihar, ki je lomil in ruval
 drevesa. Na župni cerkvi je pri-
 vzdignil nad vhodom na kor plo-
 čevino ali pleh v dolžini 9 metrov
 in v višini 8 metrov ter ga vrgel
 na drugo polovico strehe. Ob polu-
 dne pa je začela padati silna toča
 med viharjem in dežjem. Bila je
 strašna noč, ko se je bliskalo, gromelo,
 treskalo, tulil vihar in raz-
 bijala toča. Mož, star 75 let, je
 trdil, da tako strašne noči še ni
 doživel v svojem življenju. Vsi
 ljudje so bili pokoneni in so mi-
 silili, da bo sednji dan. Toča je
 bila debelejša kakor orehi, skoraj
 kakor jabolka, padala je pa ka-
 kih 10 do 15 minut. Uničila je
 vse, kar je bilo še na polju in v
 vinogradih, proso, ajdo, deloma
 repo in zelje ter grozdje, kar ga
 še ni bilo potrganega. Toče je bilo
 potem še podnevu po dragah in
 pod kapom strel. Pobila je tudi
 veliko šip, v župnišču 15. v šoli
 18. v kapeli v Adleščah 4 i. dr.
 Vihar s točo je prišel od juga, od
 Vinice sem. Poznala se je škoda
 po toči najbolj v Selih, Purgi in
 Adleščah, manj v Gorenjcih, Vr-
 hoveh, Dolencih, Fučkovcih in
 na Bednju. Silno škodo je napra-
 vila posebno tudi še na Preložni-
 ku, kjer je uničila trem gospodar-
 jem, ki še niso bili potrgali, vse
 grozdje. Tudi nalič je je povzro-
 čil veliko škodo, ker je odnesel
 zemljo po njivah in vinogradih in
 trgalo obrove. Isto noč je pobila
 na Vinici in posebno hudo na Bo-
 janeh, vso preloško župnijo in
 Marindol. Po toči so našli mrtvih
 tudi več zajcev, ptic, verve in
 mišev. V Pavnovičih preloške
 župnije je zrušil vihar tudi eno
 hišo. Vihar s točo je prišel, kakor
 so pravili, od Reke ali Kleka sem
 in je toča tudi po Hrvaškem o-
 krog Vrbovskega naredila silno
 škodo, potem pa še proti Novemu
 gradu in Draganiču, ravno tako
 v kuniški in priljski župniji. V
 noči od 27. do 28. pa je zopet gromelo,
 se bliskalo, treskalo in hu-
 do lilo. Pa tudi drugod je bila to-

Kako je v zadnjih 27. letih delala
 toča škodo po Beli Krajini, zlasti
 v adleški župniji.

Poroča J. Šašelj.

Leta 1905. Dne 6. aprila smo
 imeli prav nenavadno vreme. Bilo
 je prav vroče, vlekli je hud ve-
 ter, za katerim je deževalo, potem
 padala solika in nazadnje toča,
 debela kakor lešniki, ki je tla po-
 belila. Tudi drugod na Kranjs-
 kem je padala popoldne po ne-
 katerih krajih toča. — Dne 12.
 aprila je bilo dopoldne zopet ne-
 navadno toplo in soparno. Okolu
 poludne pa se je začelo bliskati,
 grometi in deževati. Med dežjem
 pa je padala zopet solika in za-
 njo toča, ki je vse pobelila na
 Bednju, Pribineh in Tribuclah, na
 Hrvaškem pa na Hlapniku in
 nad Mrzljaki, kjer je bilo belo,
 kakor da je zapadel sneg. — Za-
 dnji teden septembra tega leta pa
 je bilo prav izredno vreme, o ka-
 terem sem zapisal v kroniko to-
 le: V noči od 24. do 25. se je sko-
 raj vso noč silno bliskalo, gromelo,
 treskalo in lilo. Ravno tako sko-
 raj ves dan 25. septembra in zo-
 pet v noči od 26. do 27. do polu-
 noci. Okolu polnoči pa je nastal
 silen vihar, ki je lomil in ruval
 drevesa. Na župni cerkvi je pri-
 vzdignil nad vhodom na kor plo-
 čevino ali pleh v dolžini 9 metrov
 in v višini 8 metrov ter ga vrgel
 na drugo polovico strehe. Ob polu-
 dne pa je začela padati silna toča
 med viharjem in dežjem. Bila je
 strašna noč, ko se je bliskalo, gromelo,
 treskalo, tulil vihar in raz-
 bijala toča. Mož, star 75 let, je
 trdil, da tako strašne noči še ni
 doživel v svojem življenju. Vsi
 ljudje so bili pokoneni in so mi-
 silili, da bo sednji dan. Toča je
 bila debelejša kakor orehi, skoraj
 kakor jabolka, padala je pa ka-
 kih 10 do 15 minut. Uničila je
 vse, kar je bilo še na polju in v
 vinogradih, proso, ajdo, deloma
 repo in zelje ter grozdje, kar ga
 še ni bilo potrganega. Toče je bilo
 potem še podnevu po dragah in
 pod kapom strel. Pobila je tudi
 veliko šip, v župnišču 15. v šoli
 18. v kapeli v Adleščah 4 i. dr.
 Vihar s točo je prišel od juga, od
 Vinice sem. Poznala se je škoda
 po toči najbolj v Selih, Purgi in
 Adleščah, manj v Gorenjcih, Vr-
 hoveh, Dolencih, Fučkovcih in
 na Bednju. Silno škodo je napra-
 vila posebno tudi še na Preložni-
 ku, kjer je uničila trem gospodar-
 jem, ki še niso bili potrgali, vse
 grozdje. Tudi nalič je je povzro-
 čil veliko škodo, ker je odnesel
 zemljo po njivah in vinogradih in
 trgalo obrove. Isto noč je pobila
 na Vinici in posebno hudo na Bo-
 janeh, vso preloško župnijo in
 Marindol. Po toči so našli mrtvih
 tudi več zajcev, ptic, verve in
 mišev. V Pavnovičih preloške
 župnije je zrušil vihar tudi eno
 hišo. Vihar s točo je prišel, kakor
 so pravili, od Reke ali Kleka sem
 in je toča tudi po Hrvaškem o-
 krog Vrbovskega naredila silno
 škodo, potem pa še proti Novemu
 gradu in Draganiču, ravno tako
 v kuniški in priljski župniji. V
 noči od 27. do 28. pa je zopet gromelo,
 se bliskalo, treskalo in hu-
 do lilo. Pa tudi drugod je bila to-

ča celo v oktobru, n. pr. v noči od
 5. do 6. v Zagorju ob Savi, 6. zju-
 traj pa je padala debela kakor
 jajca pod Gorjanci in stopiški
 župniji, posebno okoli Sv. Jošta.

čela v oktobru, n. pr. v noči od
 5. do 6. v Zagorju ob Savi, 6. zju-
 traj pa je padala debela kakor
 jajca pod Gorjanci in stopiški
 župniji, posebno okoli Sv. Jošta.

čela v oktobru, n. pr. v noči od
 5. do 6. v Zagorju ob Savi, 6. zju-
 traj pa je padala debela kakor
 jajca pod Gorjanci in stopiški
 župniji, posebno okoli Sv. Jošta.

Obešenčeva vrstica.

Izza temnih časov barbarstva
 so se ohranili pri vseh narodih v
 večji ali manjši meri vsakovrstni
 običaji, največ kot ostanki nek-
 danjih verskih naziranj. Pomen
 marsikaterega teh običajev nam
 je dandanes že popolnoma neum-
 ljuv in znanost se zaman trudi,
 da bi nam ga razjasnila, neki običaji
 in nazori pa so se le raztolmčili.

Med te, gotovo mnogo tisoč let
 stare nazore, ki jih civilizirani
 svet zaničuje kot praznoverske,
 spada tudi še v naših dneh zelo
 razširjeno mnenje o čudežni moči
 vrvi, na kateri je človek storil
 smrt. Na milijone je še ljudi, ki
 so trdno prepričani o čeznaravni
 moči take vrvi. Kdor ima tako
 vrv, tega varuje pred različnimi
 nevarnostmi in nesrečami ter mu
 prinese tudi srečo. Šele pred par
 leti se je poročalo o izredni po-
 zornosti, ki so jo izkazovali pre-
 bivalci neke ogrske vasi ubožni
 vdovi, ker je vsakdo skušal do-
 biti vsaj majhen kosček tiste vr-
 vi, na kateri je mož dotične žen-
 ske končal svoje življenje. Župan
 te vasi je priredil na čast vdovi
 celo slavnostno pojedino, samo da
 je dobil konec tiste vrvice.

Ta slučaj ni nikaka izjema. V
 prejšnjih časih, ko so bile gospo-
 ske tako radodarne s smrtnimi
 obsodbami, da je imela celo mala
 ljubljana svojega posebnega
 "frajmana", tedaj so kroniki de-
 lali izborne kupčije z vrvicami
 obešenčev. Zadnji ljubljanski
 "frajman" si premoženja, ki ga
 je zapustil, gotovo ni pridobil z
 izvrševanjem svojega rokodel-
 stva, marveč z vsakovrstnimi dru-
 gim "kupčijami". Najplodnos-
 nejša je bila gotovo kupčija z vr-
 vicami obešenčev. Če je verjeti
 ljudski govorici, je še dandanes
 v Ljubljani družina, ki skrbno
 hrani kosček take vrvice, češ, da
 ji je ta kosček prinesel srečo. Po-
 sebno nezaupni ljudje so v starih
 časih zahtevali od kronikov celo
 pismeno potrdilo, da je prodani
 kosček vrvice pristen.

Kako je prišla obešenčeva vrv
 do izredne časti, da je veljala in
 da velja še dandanes kot nekaj
 talisman?

Na to vprašanje odgovarjajo
 antdopologi s tem, da opozarjajo
 na običaje različnih danes še čisto
 barbarstvih narodov. Angleška
 znanstvena ekspedicijska, ki je leta
 1862. preiskovala otok Puka-
 Puka v Velikem oceanu, je tam
 našla obeno navado, da love ljud-
 je — duše umrlih. To opravilo je
 bilo v rokah paganskih duhovni-
 kov in je bilo jako lukrativno.

Pri zamoreh iz rodu Akra je
 bila še pred nekaj leti podobna
 navada. Če je bil kdo okraden, se
 je oglasil pri paganskem duhov-
 niku (čarovniku), ki mu je, seve-
 da za dobro plačilo, dal začarano
 zanjko. Okradenec je zanjko po-
 ložil konec vasi na tla in je potem
 preklinjal tatu begal po vsej va-
 si. Tako je dušo tatovo prignal v
 zanjko. Ko je bila zanjka zadrg-
 njena, jo je zakopal. Ljudstvo je
 bilo mnenja, da je z zanjko vred
 pokopana tudi tatova duša — in
 vse, kar je bilo še na polju in v
 vinogradih, proso, ajdo, deloma
 repo in zelje ter grozdje, kar ga
 še ni bilo potrganega. Toče je bilo
 potem še podnevu po dragah in
 pod kapom strel. Pobila je tudi
 veliko šip, v župnišču 15. v šoli
 18. v kapeli v Adleščah 4 i. dr.
 Vihar s točo je prišel od juga, od
 Vinice sem. Poznala se je škoda
 po toči najbolj v Selih, Purgi in
 Adleščah, manj v Gorenjcih, Vr-
 hoveh, Dolencih, Fučkovcih in
 na Bednju. Silno škodo je napra-
 vila posebno tudi še na Preložni-
 ku, kjer je uničila trem gospodar-
 jem, ki še niso bili potrgali, vse
 grozdje. Tudi nalič je je povzro-
 čil veliko škodo, ker je odnesel
 zemljo po njivah in vinogradih in
 trgalo obrove. Isto noč je pobila
 na Vinici in posebno hudo na Bo-
 janeh, vso preloško župnijo in
 Marindol. Po toči so našli mrtvih
 tudi več zajcev, ptic, verve in
 mišev. V Pavnovičih preloške
 župnije je zrušil vihar tudi eno
 hišo. Vihar s točo je prišel, kakor
 so pravili, od Reke ali Kleka sem
 in je toča tudi po Hrvaškem o-
 krog Vrbovskega naredila silno
 škodo, potem pa še proti Novemu
 gradu in Draganiču, ravno tako
 v kuniški in priljski župniji. V
 noči od 27. do 28. pa je zopet gromelo,
 se bliskalo, treskalo in hu-
 do lilo. Pa tudi drugod je bila to-

Idimo dalje. Polineška mitolo-
 gija uči, da love bog Mavi duše
 z zanjko. Mavi je solnčni bog in
 zanjka simbolizira solnčne žarke.
 Ta vera je nastala popolnoma na-
 ravni način. Ljudje so mislili,
 da se rodi vsak dan novo sonce
 iz zanjke umrle. Iz tega so
 sklepali, da je zapad, kjer sonce
 umrje, bivališče duš. Tudi Hades
 starih Grkov je ležal na zapadu
 in istotako staroegiptski pribež-
 ališe duš, imenovan Amenti. Ker
 pa je pot do tega pribežališča duš
 silno dolga, so potrebovale duše
 voditelja. Ta voditelj je bilo

Med Rusijo in Anglijo obstoja
 dogovor glede Dardanel. V smi-
 slu tega dogovora ima Rusija na
 Balkanu popolnoma prosto roko
 in zlasti vsa teritorialna (torej
 tudi albanska) in kompenzacijska
 vprašanja so odvisna od ruskih
 državnikov, Anglija pa je gospo-
 dar v Egejskem morju. To so kon-
 sekvence dogovora, ki je bil ita-
 lijani dosedaj popolnoma neznan.
 Italijanski politiki so vsled tega
 silno ozlovoljeni, ker uvidevajo,
 da ogroža ta dogovor vse njihove
 balkanske načrte. Ni izključeno,

Med Rusijo in Anglijo obstoja
 dogovor glede Dardanel. V smi-
 slu tega dogovora ima Rusija na
 Balkanu popolnoma prosto roko
 in zlasti vsa teritorialna (torej
 tudi albanska) in kompenzacijska
 vprašanja so odvisna od ruskih
 državnikov, Anglija pa je gospo-
 dar v Egejskem morju. To so kon-
 sekvence dogovora, ki je bil ita-
 lijani dosedaj popolnoma neznan.
 Italijanski politiki so vsled tega
 silno ozlovoljeni, ker uvidevajo,
 da ogroža ta dogovor vse njihove
 balkanske načrte. Ni izključeno,

Moč, volja in bogastvo je zdravje.

BOLEZNI:
 Ali boleha na ka-
 ki tej bolezni:
 Želodčne, jetrne,
 ledične, pljučne,
 revmatične,
 kronične, mehurne,
 spolne in tajne,
 zgorbo moške moči,
 slabokrvnost,
 pešanje, kašelj,
 trudne roke,
 teške noge,
 boleč križ,
 zabasnost,
 zgorba apetita.
 Za vse te bolezni imamo
 dobra zdravila.

BOGAT JE ISTI,
 ki je zdrav in krepak. Bolehni ljudje so pa žalostni, brez
 volje in moči. Zato pa mi vse bolne in slabotne opozarjamo
 na naša imenitna zdravila, ki nudijo bolnim zdravje in za-
 dovoljstvo. Naša importirana evropska zdravila nudijo hitro
 in zanesljivo pomoč. To nam pomeni vsi isti, ki smo jih mi
 trajno ozdravili, ko nikjer drugje nismo našli pomoči. Sedaj
 pa so zdravi in veseli. Zato ta zdravila vsem toplo priporo-
 čamo, ker le po tej je nuja pomoč in trajno ozdravljenje zago-
 tovljeno. Ako pa bi radi kaj natančne zvedeli o vaši bole-
 zni, potem pišite na nas, da vam isto razložimo in povemo kaj
 je vam stori, da pridete hitro in poceni zopet k zdravju. To
 vas nič ne stane. Pišite popolno zaupno, vsa pisma se drže v
 strogi tajnosti. Obrnite se do nas v vseh slučajih

Ob Soči.

Vtisi nekega Francoza.

Poročevalce lista "Journal de Geneve" Georges Prade podaja svoje vtise iz svojega bivanja ob Soči:

Čez rdečo opečnato streho naše hiše, kjer smo dobili zavetje, se dviga naš pogled, proti bližnjemu horizontu, proti izredno odbijajočim se črnim goram, ki obsegajo Sočo. Pred nami se razprostira del bojišča, za kateri se bijejo hudi boji med Avstrijo in Italijo. Temotna in gola stran na desni je Korso, napadalna točka italijanske armade, na levo se razprostira temnovišnjeva višinska trojica, kjer Avstriji brani Gorico. Na nebu v intenzivni vijavici barvi se prikaže posebnostna postava italijanskega balona v višini 2000 metrov in pod žgočimi žarki južnega solca, čez Podgoro, pregleduje oblegano mesto. Kaj vidi?

Tam spodaj, za belimi hišami, vznemirjajoča senčna slika stare gore (misli Kostanjevico, kjer je francoski samostan. Op. ur.), brani grob zadnjega francoskega kralja po boji milosti Karola X. in poleg upijega počiva grof Chambord. Cel svet preteklosti! Ironija usode! Nepopoljšivi stari emigrant, ki je sedel na prestolu bivših grofov Artois, ki je bežal iz Pariza v julijskih dneh 1830., ki je iz Cherbourga zapustil Francijo in prišel sem umreti.

Ali strašni avstrijski 30.5 cm topovi, katerih grozni odmev pretresa ravnino, zbudijo iz spanja oba Bourbona? In ali sta obdržala še kaj spomina za zeleno-belo-rdečo trikoloro, proti kateri sta nekoč tako bojevala?

Dalje severno se dvigajo Alpe; Soča si prilomljuje pot skozi gorovje... Od spodnje Soče pred Gradščim ob Soči, kjer se nahajamo, na križišču dveh cest — Gorica in Trst — se zdijo Julijske planine neprekosljavljive. Zjutraj ob 6. uri, ko smo zapustili Videm, se prikažejo rdeče in črne, zvečer pa so bile višjevočne s še daljšimi senčami na vznožju gorovja. Cel dan so molčali topovi in misterijozna tišina je vladala nad obema armadama in nad cestami, umazaniami od dežja. Počas, neizprosno — številna — kakor listje v gozdu — se bliža italijanska armada, pelje se seboj težke topove, katere vlečejo s težavo iz ilovnatih zemlje. Ob 4. uri popoldne je prišla navadno fanastična kanonada, katere bobnenje valovi se kotajo do morja; ko nastopi noč, je boj še silovitejši.

Kako smo prišli sem? Ni bilo brez težave, pripravilo pa nam je veliko zadoženje. Vzeli smo ruto čez italijanski glavni stan, pa sirali Palmanovo, utrjeno mesto, ukopljeno v benečanski trdnja vami s tremi vrati. Vrata Videmska severozahodno, od koder se pride v mesto, vrata Oglejska južno, kjer se mora dati v pregled svoje papirje, ko se pride in odide, in končno vrata Čedadsko severozahodno, kjer se mesto zapusti.

Med dvema karabinierjema, katere so nam dali na razpolago, smo zapustili mesto na mirnih konjih, ki so bili rekvirirani za nas, in pod bodečimi pogledi množice, ki nas je imela za prijete volune. Tako smo dosegli pot Gradšče ob Soči (Gradščica), iz katere poti so Avstriji iztrgali drevesa, potem čez Višek (Viseo), St. Vid pri Ternu, Cranglio in Ajello do hiše, oziroma gradu župana (podestr), pri katerem smo nastanjeni.

V Višku bombardirajo avstrijski aeroplani z veliko silovitostjo kraj, kar pa Italijani ne ovira, da priredijo za drugi dan konjsko dirko. V severnem delu od Krmit na je bila zadeta cerkev in Smartnem po 30.5 cm granatah, ki so bile oddane iz Gorice, to je iz daljave 10 km. Po deželi patrolirajo neprestano konjeniki. Neki mali poročnik nas ustavi in sprašuje naše spremljevalce glode nas.

Jako dobro smo zajtrkovali v neki gostilni z vojak. Blizal se je večer in boj se je zopet pričel. Kanonada grmi brez prenehanja in čez čisti horizont se dvigajo kar naenkrat sivi oblaki dima. Napočilo ne, nebo se zjasni, zabliska morje zvezd in mesec stopi na mesto balona, ki se je spustil na tla. Ali zemlje je zavil v temo. Luč v hiši, je postala velika nevarnost. Kakor zasledovana divja žival se potegne človek v temo — v pozabljenost.

Svetli žarki velikanskih žarometov se prikažejo na nebu, se križajo, žvižgajo mirno in nagloma izginejo. Tam pred grobom starega kralja pleše kopica žarov, dviga preiskuje tla med velikanskimi betonskimi okopi — misteriozni predori, zvezani po ozkotirnih želez-

nicah. Težki topovi so tu na cementni terasi pod zemljo iz betona zakopani; samo grozeča odprtina sega ven, od koder divja smrt celo noč.

Mi pa se vrnemo čez Palmanovo. Nad starimi utrdbami se odričuje sence. Garnizija gleda ponočni boj...

Pismo iz ogrske puste.

Slovenski enoletni prostovoljec, katerega je zanesla usoda med neki galitski polk, piše:

... Naš regiment je podoben Ahasveru. Tekom svetovne vojske roma, ker mi je sovražnik zasedel prvotno bivališče. (Zaplenjeno). Nabasali so nas v štirideset živinskih vagonov in začela se je prijetna ter zabavna vožnja. Rajzali smo štiri dni in tri noči brez prestanka. Spanja in počitka malo, a kadar je človek truden, zaspi na tleh, kot bi ležal doma na mehkih blazinah. Povedati Vam moram takoj, da so moji tovariši-prostovoljci večinoma poljski in rusinski židje. Usoda je zanesla sem z menoj vred tudi nekaj Hrvatov, in par Slovencev, ki se v prej omenjeni družbi ne počutimo posebno srečne. Vlak je težko sopihal preko ogrske ravnine. Kakor daleč seže oko, vidite ravno polje, bogato žita, pobarvano s plavicami in rdečim makom. Gozdov nikjer, semintja grmovja, večinoma akacije. Vročina je na Ogrskem neznanost. Skoro vsak večer pride tolažilna nevihta in nekoliko ohladila ozračje. Južno od Budimpešte začne močvirja. Nad njimi letajo v tropah čaple in štokrle. Smo že v takozvani ogrski pusti, značilni po svojih vodnjakih in mlinih na veter.

Mnogo zemlje je neobdelane, pečeno in zato nerodovitne. Kako prijetno je potovati po naših deželah! Toliko naravnih lepot, toliko raznolikosti, da se jih oko nikdar ne naveliča. Tu pa smo bili vojni sili čez glavo in komaj smo čakali, da dospemo v naše bodoče bivališče, v kraj (zaplenjeno).

Precej časa sem moral to ime ponavljati, da sem si ga zapomnil. Mislite si dolgo ogrsko vas z nizkimi pritrilnimi kapičami. Ena sama ulica, na nji prahu in peska do gležnjev. Prebivalci vasi so skoro izključno židje, ki nosijo kaptane in dolge lase pri ušesih. V vasi nesnaga, kakoršne še nisem nikjer videl. Vsaka najslabša kranjska kmetka kajzica je čednejša od tukajšnih stanovanj. In te eene! V gostilni zahtevalo za navadno kosilo skoro pet kron, za gulaž 1 K 80 v, za jajčno jed do dveh jajc 90 v, za vrček pive 50 do 60 v, kosček kruha 10 v. Kruha — namreč belega, kot smo ga včasih doma jedli o Veliki noči — je tu na izobilje. Le drago ga prodajajo. Vojaška oblast je zahtevala od županstva fiksiranje maksimalnih cen, a kaj je bila posledica? Nič! Ni hotel več prodajati kruha. Kakor vidite, življenje ni posebno pocieno. Kako se spi na dobri postelji, sem že zdavnaj pozabil. Vse bi se potrpelo, le vodo je težko prigrisati. Slaba je in ne smemo jo piti radi nevarnosti pred tifusom in kolero. Drugače smo zadovoljni. Poveljnika imamo izredno dobrega in ljubeznivega, da smo navdušeni in komaj čakamo trenutka, ko se napotimo v boj proti sovražniku. Na polentarje bi radi šli vsi, vsi!

Pred par dnevi sem bil (zaplenjen). Sešli smo se s prijatelji sosednjega polka, med njimi z učiteljem Pleskovicem in dr. Božičem, rojakoma iz Idrije. Pripravljali sta mi podobne doživljaje. Pa še eno naključje!

Sprehajamo se po lepem, velikem mestnem drevoredu. Po stari kranjski navadi se je eden prišel. Šil. Kar stopi k nam dečko-vojak in nas vpraša, če smo Slovenci. Ves radosten nam pove, da je sluga slovenskega častnika, ki leži ranjen v bližnji bolnici. Sklenemo ga iti obiskat. Ko je bil ta častnik? Poročnik 17. pešpolka, prijatelj iz dijaških let v Novem mestu, dr. Riko Fuks iz Metlike. Tepel se je z Rusi ob Dnestru in takrat ga je od strani podožala ruska granata. Obraca se mu na boljše in upa, da kmalu zopet vidi belo Ljubljano.

Vesel je bil našega obiska in o njih izvodov slov. časopisov, ki sem mu jih slučajno lahko izročil, da mu kratkočasijo ure na bolniški postelji in ga obvestijo o kranjskih novicah.

V daljni ogrski zemlji pa so med moji tovariši tudi bratje Čehi. Slovenci Čeha dobro poznamo takli kot v miru, so tudi sedaj. Vsak ima pod srajo na svojih prsih zavojček, napolnjen z zemljo, ki jo je vzel s seboj ob odhodu od do-

ma: če pade v boju in da svoje mlado življenje za domovino, umrje vsaj na svoji dragi češki zemlji.

Tudi moje misli so vedno doma. Zvečer, ko posijem mesec na zemljo, ki še nikdar ni bila tako napita človeške krvi kot baš sedaj, mi pride na misel ona lepa, ponarodela slovenska pesem. Da bi imel svoje pevec tu, bi jo takoj zapeli: Ti ha luna jasno sij, — duh moj mišli na svoj dom, — srce zanjega strastno bije, — bogve kdaj ga videl bom? — Vmes so hribi in doline, — vmes šumenje bistrih rek, daleč, daleč so planine, daleč Save je iztek.

Iskrene pozdrave vsem narodnim in zavednim Slovincem in Slovenkam! — Vam vdani
Zorko Prelovec.

Hrvatariji.

Zofka Kveder.

I.

Hrvatariji grodo! — se je razlegalo po vseh med hribi.

Prijazne vasi, revne vasi, pol v šumah, pol na Krasi. Zemlja pečena, nerodovitna, podnebje poostro. Kar ostane spomlad po povodnji, v letu po toči, to pomori jeseni prezgodnja slana. Marsikaj leto ne izkopljejo kmetje niti toliko iz njiv, kolikor so bili vsejati v zemljo. Samo šume so v nekaterih krajih up in rešitev tega ljudstva. Žilavo ljudstvo je to, zdravo, delavno. Kakor lastovske se vzdigajo jeseni in rojijo v daljni svet za kruhom in zaslužkom.

Vse se vzdigne, kar ni prestano, kar ni bolno in po vseh ostanejo samo ženske, stari in otroci. Puste zime so to. Ni ga kruha v kočah, nezabeljeni koruzni žganec, krompir in bob, to je edini živil. In ženske opravljajo domača dela. Skrbje za kravice in drugo živinico v hlevu, predejo in hodijo že z mrakom spat, zakaj škoda je trošiti svetlavo po nepotrebnem. Bleda ekspeditorica na pošti ima v tem času mnogo posla, vaški trgovci prodajo dokaj pisemskega papirja, piše adrese na Ogrsko, v Slavonijo, v Sedmogradsko, v Rumunijo, ah, po vsem daljnem svetu.

Hrvatariji se razkrope v tolpah po daljnih šumah in jihove selike pojo, pojo v zimo, skoro brez presledka. Kakor obsedeni so od dela. Široke tarsarske sekire žvenketajo ob tramih ob plapolajoči luči bakelj pozno v noč, žage evlivo v ogromnem lesu. Vse okrog je sneg in mraz in zima, srebrno se blišči led, v bisernem prahu se otresa ivje, a ti ljudje, naši ljudje, je zamahujejo s svojimi silnimi rokami, da odmeva daleč v temno noč. Kakor megla jih obdaja s para, ki se vzdiga iz njihovih razgretih teles, po prsih jim curi pot, a oči skele od mraza. Kučme jim pokrivajo glave zadaj od vrata, spredaj jim gleda samo razmršena, divja brada, nos in oči iz zavojev, noge tiče v ogromnih škornjih, preko teh so na debelo omotane vreče. Mlad, stirmajstleten fant jih kliče k večerji. Komaj je odrasel šol, a zdaj je tukaj za kuharja, skrbi za red v kolibi, za drva, za ogenj, da ne ugasne po noči; sveti pri delu, pomaga povsod. Pajdaši posedajo po primitivnih priklah v kolibi, večerjajo, ležejo spat. Trideset kg koruzne moke, 10 kg bele moke, 1 kg soli, 1½ kg slanina, to je deputat posameznega moža na mesec.

Oblečeni spe pajdaši na trdih deskah, sredi kolibe gori ogenj, veter tuli po gozdu, skozi tenke, špranjaste stene prihaja mraz. Kruti, šumski mraz. Blizje se pomikajo ognju, da jim noge vise preko desk, — ob vzglavju mraz, da primrznejo lasje na trdo blazino, pri nogah vroče, prevročje od ognja. Vzbudi se eden, vzbudi se drugi. Vzdigujejo se, vstajajo. Delo, delo! Kakor obsedeni so od dela. Dve je ura, tri v noči, a zunaj že zopet planite baklje, škripajo žage, žvenkečejo sekire. Ti ho trepepajo zvezde na visokem zimskem nebu, v magični, modri belini se sveti sneg med debli. Oj šuma, stoletna, daleka, tajna! Oj šuma!

Zvezde ugašajo, deček kuha zajutrk. In potem dalje! Doge se kopicijo, trami se vrste okrog kolibe, hrast za hrastom zavzviža v zraku, brešči, pada; svetlo in prazno postaja v stoletni šumi. Kakor obsedeni so od dela, ne poznajo utrujenosti, ne pogrčajo počitka. Kakor reke spomladajim nabuhnejo jelekne mišice, trostročijo se sile. In grizejo se v šumo, besni in divji. Ponosno stoje vitka debla, ponosno stoje janki šumski, ostareli v viharju,

v nevihtah, a vendar sveži, sočni, polni moči in življenja. Ponosno gledajo v nebo, visoki in veličastni vitezi stoletnih šum; ni jih o-majal vihar, ni jih razdeljal blisk, mogočno širijo veje, ponosni, molčeči. Ali naši ljudje pridejo, — naši ljudje iz Krasa, — zalet se v debela in stari, plemeniti junaki se rušijo na tla. Mal vihar se vzdigne, kadar zavzvižajo veje v zraku, gozd ječi, zemlja se trese. Oj šume stoletne, memento! Oj šume stoletne nikdar več tako goste, krasne, mogočne! Oj šume stoletne, zdaj in nikdar več!

Celo zimo odjekujejo sekire v šumah. Ob nedeljah utihnejo in pajdaši hodijo drug k drugemu v vas po sosednih kolibah, polegajo, kade. Tri štiri ure, — dlje ne hodijo radi vsako nedeljo. Preoblečejo se, umijejo, — čez teden se ne umivajo in tudi ob nedeljah ne, če ostanejo v šumi. In ostavijo jo redkokdaj. Kaj bi pač hodili v vasi? V krčmah se toči žganje, vino — a škoda, škoda denarja v tujem kraju. Zato redko hodijo med ljudi, — vsak mesec enkrat, s tem mora biti zadovoljen Bog v cerkvi in grlo v krčmi. Po maši pišejo domov ženam, materi, ljubici. — Zadržaj pošta, — s težko roko se nariše naslov, a potem pit.

— Hoj židinja, ljubica, toči! In židovsko dekle gleda zaljubljeno s svojimi očmi, — dva žareča oglja, — v mlade fante in toči, toči. Ruje ustnice imajo ogrske židinke in mladi ljudje pozabijo na svoja dekleta doma.

— Enkrat na mesec, kaj je to? Toči ljubica židovka, toči!

Hej, ali se toči težko vino, hej ali pali blede slivovka!

Mozaki pa sede in gledajo molče na enodnevno ljubezen mladih tovarišev, sede in se krepčajo s pijaco.

Ali hajd! hajd kvišku! daleč je šuma in jutri pred dnevom morajo peti zopet sekire v tihem gozdu.

Tako minejo izleti med tuje ljudstvo. Molitev k domačemu Bogu, pa vino, pa žganje, pa medeni pogledi črnookih hebrejk v zakajeni krčmi vaškega žida.

Dolga je zima v šumi, dolge so nedelje v šumi. Žage se nabrusijo, toporišča sekir se nabijejo, kučiki se zračunajo in zaslužek, — zakaj podjetnikom ni verjeti. — Skribani odščitpavajo pri vsakem kosu, zato treba pripraviti kletve in grožnje in korajžje.

Dolge so nedelje v šumah. Pa se razgovarjajo o domu, pa drzijo tovariša fanta z ljubico, ki ga ima za norec, da kolne in se zaklinja pri Bogu in vseh svetnikih in pri Luciferju in vseh njegovih vragih, da mu je vseeno, do pice vse eno.

— Eh, deklet, ljubie, povsod polno, povsod! Samo migniti, saj so nore na moške oči! Dekleta! babe! Zaradi teh težko sree? — ho, ho! Tega pa še ne — In fant se lopne s pestjo po prsih, da otlo in srdito zadoni v kolibi.

Pa kaj naj delajo ob nedeljah v šumi, kakšnega veselja naj si iščejo? No, malo se grizejo med seboj, pol zares, pol v šali.

— Kaj pa ti vzdihuješ, kakor otročnica! Hočeš malo kamilice? Cel dan leži, niti vstal ni danes, samo k jelu sede. Oh, ti mehka Jerica, ti, pri materi bi bil ostal, pri materi! Pa bi ti še sesati dali, ha, ha! Kaj boš ti za šumo, moje certano!

Lovričev Tone leži na deskah in niti kvišku ne skoči, da bi s pestjo zabil hudobnemu nagajivcu usta.

— V prsih me boli, — sikne med zobmi in se obrne v stran. — Ho, ho, saj sem dejal, v zibko, v zibko! Visok fant, širok fant, pa mevža, fej!

Tudi drugi pogledajo na Toneta. Krepek je na videz, kakor izmed najjačih, ali ni delavec, ne, delavec ni. Osennajst let mu je že, a letos prvo zimo v šumi. — Razmeknuženo fante, razmeknuženo! Mati je pravila, da je slab na prsih. Tak fant, pa slab! Vsa vas se je smejala in letos ga je mati, vdova, zaradi sramote poslala z drugimi dol na Ogrsko, v šume. Za pol pajdaša so ga vzeli. Za pol pajdaša, kakor štiri-najstletnega dečka-kuharja! Sramota je to, ali več res ne zasluži, kakor polovico onega, kar odplače od zimskega zaslužka na vsakega posamez. Glej, Jeršinov Matija, ki ga zaradi nezveste ljubice dražijo, je samo za leto starejši, ali delavec, delavec! Že letos se je puntal, da ne gre samo za del, da mu morajo dati vsaj peti, no čez, ali premlad je še in go-spodar, tisti izmed trinajstotice, ki je najbolj razumen, ki vodi račune in vso kompanijo, se ni dal

omehčati. Zakaj nekaj oženjenih je med njimi in starejših, trideset štirideset, tudi petdeset let, a na take može treba bolj gledati, kakor na mladega fanta.

Eh, da, Lovričev Tone je sramota kompanije, slab delavec, nobenega tako slabega pri vseh kompanijah v velikanski šumi, — a teh kompanij je še devet najst v šumi, devet iz domačih vasi, ostali so Dolenjci. Njegova sekira se lesa komaj malo prime, menda bi najrajši ležal se delavni dan. Ne, to ne gre, lenuhov ne trpe med seboj. Da bi počival, ko se drugi mučijo? Vsi imajo jezo nanj in pikajo ga s slastjo, kjer se le da. Ali prava baba je, nikdar se ne postavi po robu, molči, vzdihuje in časih pravi, da ga prasa bole. Ha, ha, samo da mu bi kdo verjel, taka prsa, kakor goran in niti kašlja ne!

Se enega imajo, da ga radi pikajo, seveda samo, kadar gospodarja ni v kolibi. Ta samo zakolne in vsi takoj razumejo, kaj to pomeni: jezik za zobe! Čuden mož je to. Dober delavec, takega ne kmalu, ali čuden, čuden. Mož je že, oženjen, ne več mlad, petin-trideset, osemtrideset, tako nekako. In posestvo ima doma, čedno posestvo brez dolgova. Toda malo na posebno stran je zasukan, to je gotovo. Gornik mu pravi po hiši, piše se drugače. Ta mož je strašno sam zase. Z nikomur ni pet ni šest, vedno molči, nekaj razmišlja, in razglablja. — In ta mož je strašno ljubosumen na svojo ženo. Čedna je bila enkrat, no, to vedo vsi, ki so malo stariji in se je še od prej spominjajo ali zdaj ni nič na njej, manj kakor nič. Saj ni več mlada in tri otroke ima, pa trpljenja in skrbi. Mož jo tepe, zato ker pravi, da gleda za drugimi, — ali kaj bo reva gledala za drugimi! Za kom? Poštena ženska, pridna, delavna. Ali mož, kakor obseden. Dober, dober, ali kadar ga prime tole na žive in mrtve in otroke razganja, da niso njegovi, da so pankrti, Bog ve od koga. Otroke, ki ima drugače tako rad, bolj, kakor je pri kmetih v navadi.

Nu, tega Gornika dražijo ob nedeljah, kadar je dolga. — Pa kaj dela žena? Pa se ni ne boji za njo? Mlada ženska, pa sama. In dolga je po zimi. A lahko je dobiti družino. Kovč, ali ni kovač hodil za njo, nekaj pred leti, ko je bila še dekle? In kovač je zdaj vdovec, in sosed sta hm, hm... Saj nič ne pravijo, ali priložnost, priložnost!

Gornik temno sedi pri ognju, baše pipo in kadi, da je težko razločevati njegov obraz od dima. Ali ne reče nič. Kima, odkasluša je se, ali molči. Nu, vsi vidijo, da ga grize, da je ves pisan in zelen. Naj se poti norec stari. Ha, ha! Kdo bo zažvižgal za njegovo babnico! Če je tako tremast in zaplankan, da se vleči za nos, no pa mirna Bosna!

Pa so ga drezali nedeljo za nedeljo. On je pogosto pisal pisma domov in dobival odgovore. Ha, ha! ženi tudi ni dobro. Saj si je vsak v kolibi lahko mislil, kaj piše Gornik domov; da naj se pazi, da jo natočijo do smrti, ubije in zaduši, kadar pride, da vse razseka, njo in otroke in hišo. Vse pokoneča, pobije in pože. Naj vse ljudje vzame! Vlačuga ti peklenska, prokleta! Oh, kadar te dobim v roke!

Na lietu se mu je bralo, kaj piše z okorno roko na papir. In drugi so hihitali na tiho in se drezali komolei. To je nekaj! Hu, hu! Takega pa še ne! Hu, hu! Vse jih je bolelo od smeha.

Ali enkrat je zaropotalo Gornik je šel h gospodarju in zahteval svojo knjižico. Da gre k podjetniku, da mu izplača, kar mu gre.

Če nori. — Kaj bi norel! Ali domov more: žena, ta baba prokleta, sam Bog ve, kaj mu dela doma. Mora iti. Da vidi. Zdal se ga nihče ne nadeja in če kaj vidi, če kaj zasle-di.

Gospodar ga je prijel za rame in ga stresal. — Človek, saj nisi ob pamet! Kaj ne vidiš, da te imajo za norca! Kaj češ ženi, rev! Tako ženo delavno in skrbno, a ti tak! Joj tebe!

Odvrlekel ga je ven v gozd. — Gornik je molče stopal poleg njega po trdo zamrznem snegu pod visokimi drevesi. Teško delo je imel gospodar z njim, ali naposled ga je pomiril toliko, da je Gornik objubil, da ne pojde sedaj sredi zime domov.

— Saj ne boš napravil take sramote meni ni sebi. In ob vso zimo bi bil. Koliko bi pa dobil.

In pot bi moral plačati sam. Pa doma, — vsa fara bi se izgledovala.

Ko je prišel gospodar sam še pred Gornikom v kolibo je za pretil:

— Naj mi še kdo migne s prokletim jezikom o Gorniku, pa bo

nekaj doživel. Da vas ni sram! Kaj ste živina! Lahko ubije ženo doma zaradi vaših strupenih goltancev! Naj mi samo kdo še kaj zine. Črepinjo mu razlijem pri moji duši! — (Pride še.)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—60	Na indijskih otokih	—30
Evangeljska zakladnica	—50	Najdenček	—20
Gospod usliši moje molitev	—50	Na jutrovm	—35
z posebno velikimi črkami	\$1.00	Na krivih potih	—30
Ključ nebeskih vrat	—50	Na različnih potih	—20
Jezus in Marija	—40	Narodne pripovedi, 1., 2.	—20
Marija Varhinja	—60	in 3. zvezek po	—20
Marija Kraljica	—60	Naseljenci	—20
Skrbi za dušo	—60	Na valovih južnega morja	—15
Vrtec nebeski	—40	Nezgodna na Palavano	—20
		Nikolaj Zrinski	—20
		O jetiki	—15
		Odkritje Amerike, vez.	—80
		Prihajač	—30
		Pregovori, prilike, reki	—25
		Pri Vrbečevem Grogi	—20
		Prst božji	—20
		Randevouz	—25
		Revolucija na Portugalskem	—20
		Senila	—15
		Simon Gregorčiča poezije	—45
		Stanley v Afriki	—20
		Sherlock Holmes,	—20
		3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
		Sveta noč	—20
		Srečolovec	—20
		Strah na Sokolskem gradu,	—20
		100 zvezkov	\$5.00
		Strelec	—20
		Sanjska knjiga, velika	—30
		Štiri povesti	—20
		Tegethof	—25
		Turki pred Dunajem	—30
		Vojan na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
		Zlate jagode, vez.	—30
		Zivljenjepis Simon Gregor-	—50
		čiča	—50
		Zivljenja trnjeva pot	—50
		Znamenja štirih	—30
		Za kruhom	—20
		Zivljenje na avstr. dvoru ali	—75
		Smrt cesarjevega Rudolfa	—75
		(Tragedija v Meyerlingu)	—75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovraž-	—20
2. zv. Maron, krščanski	—25
3. zv. deček	—25
4. zv. Praški judek	—20
5. zv. Arumagan, sin indij-	—25
6. zv. skrega kneza	—25
7. zv. Sultanovi sužnji	—25
8. zv. Tri indijske pove-	—30
9. zv. Kraljičin nečak	—30
10. zv. Zvesti sin	—30
11. zv. Rdeča in bela vrt-	—30
12. zv. nica	—30
13. zv. Boj in zmaga	—30
14. zv. Prisega huronskega	—30
15. zv. glavarja	—30
16. zv. Angelj sužnjev	—30
17. zv. Zlatokopi	—30
18. zv. Pregarjanje indijan-	—30
19. zv. skih misionarjev	—30
20. zv. Mlada mornarja	—30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol	—25
Cigani	—40
Dobro došli	—20
Pri puščavniku	—20
Putifarka	—20
Raztresenica	—30
Starinarica	—20
Zupanova Micka	—30
Idealna Tašča	—20

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnost ali neuradna pisma od strani članov se ne bo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, iniciative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno objavljeno.

Uredništvo G. N.

URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. J. JEDNOTE.

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO.

Za mesec juli 1915.

Dohodki:	Izdatki:		
1 458.16			
2 437.03			
3 203.02			
4			
5 90.68			
6 89.47			
9 413.74			
11 83.98			
12 169.53			
13 148.11			
14 77.88			
15 222.63			
16 191.25			
17 77.80			
18 497.49			
19 264.26			
20 171.62	136.25		
21 186.89			
22 184.54			
25 300.07			
26 127.60			
27 130.01			
28 56.36			
29 186.97			
30 459.36			
31 235.00			
32 160.23			
33 218.32			
35 147.00			
36 307.51			
37 581.26			
38 125.40			
39 198.87			
40 218.99			
41 75.54			
42 164.76			
43 103.45			
44			
45 178.91			
47 175.93			
49 146.01			
50 57.20			
51			
52 187.25			
53 216.46			
54 131.85			
55 102.30			
57 92.31			
58 118.50			
60 90.22			
61 100.24			
64 32.25			
66 148.91			
68 170.00			
69 73.44			
70 42.23			
71 230.02			
72 58.63			
75 148.15			
		70.00	70.00
		372.50	372.50
		36.00	36.00
		20.00	20.00
		100.00	100.00
		113.00	113.00
		34.00	34.00
		221.00	221.00
		195.00	195.00
		76.00	76.00
		136.25	136.25
		38.00	38.00
		54.70	54.70
		122.00	122.00
		39.35	39.35
		84.00	84.00
		162.00	162.00
		45.00	45.00
		101.00	101.00
		168.65	168.65
		130.00	130.00
		53.00	53.00
		12.00	12.00
		10.00	10.00
		8.00	8.00
		62.00	62.00
		28.00	28.00
		81.00	81.00
		52.00	52.00
		30.00	30.00
		24.00	24.00
		66.39	66.39
		28.00	28.00
		21.00	21.00
		84.40	84.40
		41.00	41.00

76.	66.36		
77	70.00		
78	203.34	—	22.00
79	28.45		
81	51.93	—	74.10
82	159.87	—	49.00
83	67.88	—	13.00
84	152.58		
85	155.38		
86	47.81		
87	52.70		
88	84.30		
89	102.76	—	10.00
90	58.99		
92	75.63		
94	262.63		
99	116.91	—	55.00
100	48.53	—	25.00
101	46.10	—	15.00
103	128.15	—	105.00
104	49.00		
105	99.41	—	22.39
106	86.89	—	73.00
107	30.98		
108	53.29		
109	40.10		
110	87.46	—	266.00
111	124.71	—	20.00
112	34.84		
114	201.55	—	162.00
116	89.82	—	10.00
117	36.34		
118	23.19		
119	15.63	—	10.00
120	12.88		
A. Korenčan	10.63		
\$13,242.59	\$136.25	\$3,714.48	\$3,850.73

Prva številka znači številko društva; druga znači svote vplačanega denarja; tretja znači smrtnino; četrta znači koliko se je izplačalo podpore in poškodnine; peta pa koliko so člani posameznih društev skupaj prejeli.

Koliko zemlje potrebuje človek?

Spisal Lev Tolstoj.

(Konec.)

Med tem ko so se Baškiri še prepirali, je stopil med nje mož z lisičjo kučmo na glavi. Vsi so u-molknil in so vstali. In tolmač je dejal:

"To je starosta."

Pahom mu je prinesel takoj naj-boljši kaftan in pet funtov čaja v dar. Starosta je sprejel darila in se je usedel na prvo mesto. Poslušal je se smehljaj in pričel po rusko:

"No", je dejal, "to se da napra-viti. Primi, kjer se ti dopade. — Zemlje je dosti."

Kako pa naj vzamem, kolikor hočem, si je mislil Pahom. Kako moram imeti kakšno sodnijsko po-trdilo. Sicer poročajo: vzemi — in pozneje mi zopet vzamejo. Na glas je rekel:

"Hvala vam za vašo dobro be-sedo. Zemlje imate veliko in jaz potrebujem malo. Samo vedeti mo-ram, katera bo moja — njo treba odmeriti in potem potrebujem po-trdila. Zakaj življenje in smrt sta v božjih rokah. Saj ste dobri lju-dje, mi daste zemljo; a lahko se zgodi, da mi jo vaši otroci zopet vzamejo."

Starosta se je smejal. "Gotovo se da napraviti", je zatrdil, "tako trdno, kakor ne more biti trdnjeje."

Tedaj je pričel Pahom: "Slišal sem, je dejal, "da je bil pri vas neki trgovec. Dali ste mu zemlje in ste napravili kupno pismo. Ta-ko bi hotel imeti tudi jaz."

Starosta je zapodpal takoj.

"To vse lahko naredimo", je vzkliknil. "Saj imamo pisarja: pe-ljemo se v mesto in damo pritiski-ti vse pečate."

"In kakšno ceno boste ho-teli?"

"Imamo samo eno ceno, tisoč rubljev za dan."

Pahom ni mogel razumeti, kak-šna mera bi bil dan.

"Koliko desetnin bo dalo to?"

"Tega ne razumemo računati. Za dan prodajamo toliko zemlje, kolikor je moreš obhodi in enem dnevu. Cena dneva je tisoč rub-lev."

Pahom se je čudil.

"V enem dnevu", je menil, — "človek lahko obhodi veliko zem-lje."

Starosta se je smehljaj.

"Vse bo tvoje. Samo en pogoj: ako v teku dneva ne prideš nazaj do kraja, odkoder si odšel, tedaj je tvoj denar izgubljen."

"A kako se bo vedelo, kje sem hodil?"

"Na kraj odhoda, ki ga izbereš. se postavimo — mi ostanemo in ti greš — za teboj jezdijo naši fantje — kjer ukažeš, zabijejo ko-le — potem potegnemo s pljuhom brazde od kola do kola. Vzemi svoj krog, kakor se ti ljubi — sa-mo glej, da boš pred solničnim za-

hodom na mestu, odkoder si od-šel. Vsa zemlja, ki jo obhodiš, je tvoja."

Pahom je privolil. Sklenili so od-riniti zarana, potem so se še po-menkovali, pili čaj in kumis in jedli pečene jance.

Ko je napočila noč, je legel Pa-hom spat, Baškiri so se razšli. Za-rana so se hoteli zbrati, da pred solničnim vzhodom odrinejo na mesto.

Pahom ni mogel zaspati. Vedno je mislil na zemljo. Kaj bom tu-kaj vse napravil! Celo kneževin! obsežem — petdeset vrst napravim v tem enim dnevu — dan je zdaj tako dolg, v petdesetih vrstah leži desetisoč desetjin. Pred nikomur se mi ni treba uklanjati — po-rijem, kolikor hočem — ostalo pu-stim za pašo.

Vso noč ni spal, samo proti ju-tru malo zadremal. Komaj pa je bil zadremal, je imel sanje, ležal je ravno v tej kibitki in slišal zu-zunaj nekoga se smejati. Da bi vi-del, kdo se smeja, je stopil iz ki-bitke. In tu je videl sedeti staro-sto Baškirjev, ta se je držal z obe-ma rokama za trebuh in se tresel od smeha. Pahom je stopil bliže in je vprašal, zakaj se smeja — a tu je videl: to ni starosta Baškirjev, ampak trgovec, ki je prišel na nje-gov dvor in mu pripovedoval o teh krajih. In ravno vpraša tr-govec: Ali si že dolgo tukaj? A to ni več trgovec, ampak tisti kmet, ki je v domačem kraju prišel k njemu od dolence Volge. Zdalj tu-di ni več kmet — sam živi vrag je, ta sedi tu z rožički in kopiti, in smeja se in gleda na eno mesto.

In Pahom si misli: na kaj gleda? nad čem se smeja? V sanjah je vi-del ležati človeka, bosega, v sami srabei in hlačah, z nosom navzgor in belega obraza kakor ruha. Ko je pogledal ostreje, kakšen človek bi bil to, mu je postalo jasno: on sam je bil. Od strahu se je prebu-dil. Kaj vse ne pride človeku v sa-njah. Ozrl se je. Že se je pričelo dani. Treba zbuditi ljudi, čas je, da odrinemo.

Pahom je vstal, vzbudil hlapca, ki je spal v tarantasi, pustil je preči in je šel buditi Baškirje.

"Čas je", je klical, "da odrine-mo na stepe."

Baškiri so vstali, se zbrali, tudi starosta je prišel. Zopet so pili kumis in so hoteli pogostiti Pahoma s čajem. On pa je silil na od-hod.

"Če gremo", je klical, "naj s. zgodi precej. Skrajni čas je."

Baškiri so se odpravili na pot, eni so jahali, drugi so se peljali v tarantasi. Pahom, spremljevan od hlapca, se je peljal v svojem ta-rantasi.

Prišli so k stepi, ko je jutranje solnce rdečilo nebo, šli na hrib in se zbrali. Starosta se je približal Pahomu in je pokazal z roko na stepe.

"To vse", je dejal, "kar moreš obseči z očmi, je naše. Izvoli po-ljubno."

Pahomove oči so se svetile: da-leč tja je videl travnat svet, gla-

dek kakor dlan, črn ko mak, v glo-binah je rastla različna trava, vi-soka do prsi.

Starosta je snel lisičjo kučmo, jo položil na sredo hriba in dejal: "To je znamenje; tu gor položi svoj denar. Tvoj hlapec bo tudi stal tukaj. Odtod pojdi in semkaj pridi nazaj. Vsa zemlja, ki jo ob-hodiš, je tvoja."

Pahom je izvlekel svoj denar in ga položil v krčmo; slekel je kaftan, tako da je ostal v samem suknjiču, oprtal si je malho s kruhom, plosko steklenico vode si je prive-zal za pas, nategnil škornje in se pripravil na pot.

Premišljeval je in premišljeval katero smer bi vzel. Povsodi je tu-kaj krasno. Misli si je: vseeno, grem proti solničnemu vzhodu, in se je postavil z obrazom proti soln-cu — zdaj se je pretegal in ča-ka, da se pokaže solnce nad ob-zorjem. Časa ni gubiti, si je mislil, v hladu se da celo lažje hoditi. Jezdeci so se vstopili zadaj za njim. Čim se je prikazalo solnce, je od-rinil — jezdeci za njim.

Ni hodil ne počasi ne hitro. Ka-ko vrsto morda je bil premeril, ko je, ne da bi postal, velel zabiti kol. Enkrat v hoji, je pospešil svoj ko-rak in je kmalu pustil zabiti dru-gi kol. Ozrl se je za trenutek: hrib je bilo še videti, tudi ljudi na njem. Ko je pogledal na solnce, je sklepal, da je moral prehoditi ka-kih pet vrst. Ker se je bil segrel, je slekel suknjo.

Po nadaljnjih petih vrstah ga je nadlegovala vročina; pogled na solnce ga je poučil, da je čas za zajutrk. Dober kos sem že napra-vil, si je mislil — seveda se gre za njih štiri v dnevu — vendar je še prezgodaj, da bi zavil. Škornje ho-čem sezuti.

Usedel se je, sezul škornje in šel naprej; zdaj je lahko hodil. Mi-sli si je: še pet vrst lahko grem, po-tem zavijem na levo. Čim dalje, tem lepše postajalo. In šel je še naravnost. Ko se je ozrl nazaj, je bil hrib komaj še viden in ljudje zgornaj so se doždevali kakor mrav-lje.

Zdalj pa treba zaviti, si je rekel. Kako sem se segrel! Zejen sem: Vzel je steklenico, pil gredoč, pu-stil zabiti še en kol in je zavil na levo.

Šel je, šel — trava je stala vi-soko, njemu je bilo vedno bolj vroče. Trudnost se je pojavila. Po-gled na solnce mu je pokazal, da je poldne. Treba odpočiti, je me-nil.

Ustavil se je in je jedel malo kruha. Če se usedeš, potem zaspiš. Stal je torej nekoliko, se oddahnil, šel naprej. Spočetka mu je bilo lahko, od jedi mu je bila prišla no-va moč. A postajalo je preneznos-no vroče in spanec ga je obhajal — čutil se je preutrujenega. No, si je mislil: za urico trpljenja, sto let življenja.

Na tej strani je šel pač kakih deset vrst. Hotel je zaviti na levo, a glej — kraj je tako lep — bu-jna dolinica — škoda bi bilo, pu-stiti jo: lan mora tukaj izvrstno rasti. Naravnost je šel, si prisvo-jil tako dolino in pustil zabiti kol.

Zdalj še le naredi drugi kot. Ko je vrgel pogled na daljni hrib, je komaj mogel videti ljudi tam. Do njih bo okoli petinast vrst. Ti dve strani sem vzel predloži, tretjo treba torej napraviti krajšo. Sicer bo na ta način posest nekoliko v pošev — a kaj napraviti drugega? Zabrniti moram — potem narav-nost k hribu — požuriti se moram — ne po nepotrebnem zavijati v stran — saj zemlje imam zdaj čez-inč dovolj. In obrnil se je in stal naravnost proti hribu.

Noge so bolele Pahoma, shodil jih je bil. Kolena se mu šibijo — počival bi — a ne sme — ne ute-gne — pred solničnim zatonom mo-ra dospeti. Solnce ne čaka. Kakor da bi ga kdo priganjal, tako je te-ke.

Ali se nisem zmotil? ali nisem vzel preveč? Če ne pridem pravo-časno! Daleč je še in jaz sem že ves zdelan. Če le ne pojdejo pri-tem v izgubo vsi moji izdatki in trudi! O napeti moram vse svoje sile!

Stresel se je, se spustil v dir. No-ga so krvavele — on je tekel. Te-ke, tekel, vrgel suknjo strani, škornje, steklenico, čepico. Bil sem preveč požrešen — vse sem pokva-ril — ne bom na cilju pred soln-ničnim zahodom....

Še hušje je postajalo: od straha mu je pohajala sapa. Tekel je — starca in hlače so lepile na životu — usta so bila kakor izsušena — kakor z mehovi v kovačnici je de-lalo v prsih — v sru je tolko ka-kor s kladi — kolena, kakor da niso njegova, so klecala....

Komaj je še mislil na zemljo; mi-slil je, kako bi napravil, da bi ne

umrl od napora. Da, bal se je u-mreti, a ustaviti se vendar ni mo-gel. Toliko sem tekel, in če zdaj odneham, me bodo imenovali nor-ca.

Baškiri — razločno je slišal — so cvili, klicali. Od njih vpitja je še bolj gorelo njegovo srce. Zbral je svoje zadnje moči in je tekel — solnce je stalo skoro na robu — a do hriba je bilo že čisto blizu. Ba-skiri so migali, klicali — videl je lisičjo kučmo — videl denar no-tri — videl starosta, kako je čep-el na tleh in se držal za trebuh. In prišle so mu v spomin sanje: zemlje, je pomislil, je veliko — a bo-li Bog pustil živeti na njej? Ah, uničil sem se — in pri tem je te-ke, tekel....

Pogledal je na solnce. Veliko je bilo, rdeče, se dotika-to zemlje, je že tonilo....

Zdalj je dosegel hrib — solnce je zašlo. Bolesten vzkrik se mu je izvil: menil je, da je vse izgubljeno. A spomnil se je, da se mora z višje-ga kraja solnce še videti.... Pla-nil je gor po hribu — tu je ležala kučma. Spoteknil se je, padel, se-gel z rokami do kučme.

"Korenjak!" je zaklical staro-sta, "Si pridobil veliko zemlje."

Ko je hotel hlapec Pahomu pri-skočiti na pomoč, ga vzdigniti, je videl: iz ust mu je tekla kri, bil je mrtev.

Hlapec je tarnal. Starost je čepel na tleh, smeja-l se je na glas in se držal za trebuh. Zdalj se je vzdignil in vrgel hla-pecu lopato: "Tu kopaj!"

Baškiri so vstali in so šli. Hlapec je ostal sam z mrličem. Izkopal je Pahomu grob, ravno to-liko, kolikor je meril od glave do nog — tri aršine — in ga je za-grebel.

Za kratek čas.

Na izprehodu.

— Gospa, ta psiček je pa res nekaj posebnega.

— Da, vsi moji spremljevalci so nekaj posebnega. Tudi vi gospod se prištevate med nje.

Stara devica.

Stara devica sama pri sebi: — Moj Bog, kakšni so ti možki. — O vseh mogočih stvarih govore, sa-m o ljubezni mi nobeden ne zni-niti besedice.

Vprašanje.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
 I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.
 II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 239, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
 Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
 II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
 Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
 Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
 I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
 II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
 III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
 I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
 II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
 I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
 II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Wit, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Bolezen.

— Fantazija. —

Bilo je v onih žalostnih časih, ko je bil prvi človek pahnen iz zemeljskega raja, kjer je užival sladki mir in zadovoljnost.

Pripekalo je južno solnce in razgreta, zasopljena zemlja je izdihavala iz svojih grudi toplo, težkotrudno sapo, tako da je Adam ves ožogel pustil delo in se vlegel v hladno senco širokoveznate palme, da se malec odpodije od mukotrpne naprave. Vlegel se je podolgem, podložil roke pod glavo in gledal s širokodrtimi očmi v azurno nebo nad seboj. Zamislil se je in mislil je čudne misli takrat prvi zemljan.

Vržen je bil iz rajskega vrta, kjer je imel vsega v izobilju in užival s svojo mlado družico Evo vse sladkosti rajskega življenja. Kakor kralj in kraljica sta stopala po svojem krasnem kraljestvu, nobene skrbi in brige nista čutila njiju mlada srca. Vse ju je spoštovalo in se jima klanjalo; zverji so se zbrale okoli njih, čisto krotke in vdane, in rosne bujne razevele rože ob rajskem studencu so pohlevno sklanjale svoje nedolžne kelihne, kadar sta stopala mimo njih. Vse v raju se je kopal v sreči in blaženstvu. Večna lepota ju je zaslajala tako, da niti vedela nista, kaj je grdo. Vse, kar sta videla, je bilo lepo in mlado. Ali pozneje se je dogodila nesreča: hudobna kača je bila zavidna njuni sreči in zadovoljnosti ter je posegla vmes s svojim satanskim jezikom. Zapeljala ju je v greh: okusila sta prepovedani sad in s tem zaslužila ostro kazen. Bog je poslal strogega keruba, kateri je zavijtel nad njima svoj goreči meč in ju zapodil iz rajskega vrta. In takrat so se jima odpri oči, zagledala sta pred seboj žalostno bodočnost, polno grenkih solz in trpljenja. Stopila sta v drugi svet, zemlja solz se je razgrnila pred njima, zarastla s trnjem in osatim...

Adam je ležal nepremično v hladni senci in premišljeval svojo žalostno usodo. Obsojen je bil na dosmrtno kazen in sam se ni skoro zavedel, zakaj. Kača mu je stala pred očmi, škripal je z zobmi in stiskal pesti. Zakaj je bila ustvarjena tudi kača, zakaj ni bilo vse dobro in lepo kakor je bil on? Ubil bi kačo, zdrobil bi ji glavo.

In ko je Adam tako mislil in gledal z jezimi očmi pod nebo, zasumela je visoka trava kraj njegove glave in lahni koraki so ga predramili iz neveselih sanj. Misli je, da je prišla Eva, da se nasloni malo na njegove prsi in se odpočije za hip v prijetnem hladu palmovnega drevesa. Dvignil je glavo in se ozrl. Ali kako se je preplašil, ko je mesto Eve zagledal pred seboj visoko, suho žensko z udrtimi očmi in koščeniimi, izsušenimi rokami, na katerih so se poznale plave, starikeve žile. Obstrmel je in gledal vanjo z

izbuljenimi očmi. Ona grda žena se je pa smehljala navidez prijazno in ustnice so se ji zaokrožile v nerodni posiljeni nasmeh:

"Kaj me gledaš tako plašno, ti borni človek? Prišla sem, da ti odkrijem malo tajnosti življenja. Ti sicer živiš, ali življenja ne poznaš; ker ga pa moraš prejeti ali slej poznati, sem prišla, da ti malo odkrijem, da ne boš še bolj plašno gledal, kadar se ti bo v poznejšem življenju pripetila kakšna neizgovorna..."

Debelo je gledal Adam čudno neznanu in zbal se je njenih besed. "Kaj bi neki rada od mene? Morda me bo zopet kakšna nesreča iznenadila? Zena je grda kakor kača..."

Neznanka se je vsedla poleg njega in Adam jo je vprašal, tresoč se od strahu in iznenadenja: "Kdo si ti, neznana žena? Se nikoli te nisem videl in nisem vedel, da je razen mene in Eve še kakšno z govorom in razumom obdarjeno bitje na svetu..."

Zena pa se je podprla z rokami in govorila:

"Ime mi je Bolezen. Ker pa ti sploh ne moreš razumeti in pojmiti mojega bitja, obrazložim ti ga v kratkem in se ti odkrijem. Se nikdar me nisi videl in slutil, da prebivam na zemlji. Jaz sem pa vedela zate prej nego si bil na svetu in naprej sem videla tvoje nesrečno življenje. Prej nego so drevesa poglala iz plodnih grudi matere zemlje, prej nego je solnce obsijalo to neizmerno telo vesoljnega stvarstva, sem bila jaz. Bila sem v gorečem kaosu plamečih solne, v hladnih vodah vesplošnega merja; bila sem že v semenu, iz katerega je poglala zelenje, trave in drevesa. Bila sem odkrita v semenu, katero je bilo vsejano, da se iz njega izloči kal življenja in človeku kakor si ti. In kjer sem bila jaz, so atomi plašno drhteli in se umikali od mene; bali so se me, kakor se me ti zdaj bojiš. Jaz sem si bila pa v svesti svoje moči in gospodstva ter nisem se mogla in hotela odstraniti in izogniti. Vgrizla sem se v one plase, drobne delčke ter ostala sem v njih in živela bom v njih do njihove smrti. In kjer sem jaz, tam je strah in trepet. Moje življenje je večno, moje delovanje je brezobzirno, neizprosno, uničujoče. Strah in groza bo vzbujalo moje ime, dokler bo na svetu življenje, dokler bodo živa bitja lazila po neizmernih prostorih vseprostranega stvarstva. Moje ime je Bolezen."

Adam je strmel v neznanko ves začuden in preplašen. Meril jo je nemirno od vrha do tal in jo vprašal:

"Zakaj si na svetu, hudobna žena? Kdo te je ustvaril? Kdo ti je dal oblast, da groziš tako osebam celemu svetu pogin in propost?"

In govorila je Bolezen: "Prišel bi pred milijoni let, ko še ni bilo na svetu živega bitja, ko je še vesoljnost odeval temni plašč večne noči. Prišel bi takrat in zavpil v oni mrtvospeči kaos: 'Kdo te je ustvaril, zakaj

si tu?' In ne bi dobil odgovora. In ako bi vprašal potem, ko je solnce vzplamtel na visokem nebu in vzkliznil: 'Kdo te je prižgal, ti velika luč, kdo ti je dal moč, da svetliš svojo svetlobo in ogrevaš te velike svetove?' Nič ti ne bi odgovorilo. Solnce bi sijalo kakor prej in ti bi ostal brez odgovora v veliki, nedosežni nganki. Jaz sem pa že bila takrat in slišala tvoj vprašujoč klic, ali odgovora ti ne bi dala. Jaz sem brezobzirna in svojevolsna. Moje življenje je večno in nima vzroka izven sebe. Poslušaj me in ohrani v srcu moje besede. Bilo je nekdanj pred davnimi, davnimi dobami. Takrat se ni bilo zemlje in solnce še ni gorelo na nebu. Vse, kar vidiš sedaj okrog sebe, je bilo takrat razredeno v obliki megle, ki je napolnjevala vseмир. Te megle so bile povsod; tu, kjer zdaj stoji zemlja, gori, kjer vidiš solnce in zvezde. Nikjer ni bilo drugega kakor prozorne meglenne tančice. Jaz sem pa živela že takrat. Bila sem sblinjena v onih tankih plasteh, napolnjevala sem z njimi vred vse neizmerno prostore vesoljnosti in vedela sem, kaj se bo s tem dalje godilo. Videla sem, kako se one megle zgoščujejo, kako postajajo svetovi, zemlje in morja, kako poganja zemlja kali in kako se rodi življenje. Videla sem takrat tebe, Izvil si se iz toplih grudi matere zemlje in stopil v raj. Lepo ti je bilo v njem in kamorkoli si pogledal, si videl povsod večno lepoto in dobroto. Bog je govoril s teboj. Ti si bil takrat še mlad in neizkušen, Gledal si, pa nisi razumel, čutil si se in hvalil Stvarnika. Jaz sem te videla in smilil si se mi zaradi svoje naivnosti. Videla sem, kako britko boš enkrat razočaran. In ko si okusil prepovedani sad, so se ti odpri oči. Zagledal si pred seboj zemljo, kjer raste trnje in osat, videl si svojo večno obsodbo. Jaz sem že bila takrat v tebi: obujal si kes za storjeni greh — in ta kes sem bila jaz. Plakal si grenke solze in namakal z njimi trdo zasluženi kruh — te solze in ta kruh sem bila jaz. Jaz sem bila v tebi že takrat, v duši in telesu tvojem sem bila. Vse, kar si žalostnega mislil, vse, kar si mučnega pretrpel, vse to sem bila jaz in vendar me nisi nikdar videl, ne poznal. Moje ime je Bolezen in moje življenje je večno..."

Adam je z odprtimi ustmi poslušal čudne besede in ni jih razumel. Gledal je nepremakljivo v Bolezen, ki je govorila dalje in monotono:

"Tvoje življenje bo kratko in vendar me boš moral večkrat z jezimi očmi gledati pred svojimi vratmi. Kadar se mi bo zdelo, te bom obiskala. Prinesla ti bom pa v hišo vsakikrat jok in trepet. Moji poseti so trdi in težki. In ko boš umrl, zapustil boš potomce. Ljudi, kakor si ti. Jaz jih bom rodila in jih spremljala do groba. In kadar se mi bo zdelo, spustila bom svojo težko roko nanje in jih mučila. Jaz sem svojevolsna, brezobzirna, kruta..."

Prestrašen se je ozrl Adam proti nebu, poklical bi na pomoč večno Pravico, ali glas mu je zamrl v ustih, srepo je pogledal v obraz svoji sosedki in trepetal je po celem telesu. Kaj bi storil? Čutil je, kako je slab, a njegova sosedka je neodoljiva. Brez prestanka je nadaljevala svoj čudni, grozeči govor:

"Mnogo zaroda boš zapustil, ti nesrečni človek. Celi narodi bodo vstali iz tvojega semena, kakor jata ptič se bodo razkropili po celi zemlji. Bogati bodo in močni. Jaz bom pa ostala pri njih vedno, neizprosno. Rajali bodo in živeli razkošno pomlad življenja, veselili se bodo, ljubili in prepevali; jaz bom pa prišla v nevidnih atomih k njim, okužila jim bom zrak, razdejala jim bom sijajne hramove sreče in zadovoljnosti. Bolni jok bo napolnil zemljo, reke solz bodo iztočile ljudske oči, milijon prošelj bo izkipele iz zbeganih srei; jaz bom pa vršila dalje svojo neizprosno nalogo. Padali bodo hramovi sreče, kopale se bodo globoke, črne jame in polnile se bodo z mrtvimi telesi. Jaz bom pa hodila preko svojih grobov, smejala se bom in izpolnjevala naprej svoj namen. Moj namen je smrt in propast..."

Nato je Bolezen obmolnila in se ozrla proti zapadu, kjer je solnce tonilo v krvavem morju in poljubljalo z bledimi travkami Adamov preplašeni obraz. Nekaj neizrečeno težkega in žalostnega je bilo v onem večeru in Adam je vzdihnil globoko iz srca in iz oči sta mu kanili dve svetli, debeli solzi kakor znoj. Pogledal je

okoli sebe, ali čudne žene ni bilo nikjer.

Vstal je in stopil izpod drevesa. Takrat pa je v votlini, kjer je stanoval, nekaj žalostnega zahtevalo in slišalo se je bolno stokanje. "Eva se je preplašila grde žene", si je mislil Adam in skočil v votlino. Tam je pa ležala Eva vsa bleda in onesveščena. Kraj nje pa je nekaj bolno cvilo in stokalo. Vse iz sebe je stopil blizu; preiskal je mesto in je našel otroka...

Zavzet je držal Adam na rokah drobno dete, božal ga je in mislil na besede, ki mu jih je govorila Bolezen popoldne v hladni senci palmovnega drevesa: In boš umrl, zapustil boš potomce — ljudi, kakor si ti. Jaz jih bom rodila in jih spremljala do groba...

Razjokal se je in poljubil dete, ki je venomer cvilo in zijalo, ter s solznimi očmi je gledal Evo, ki je ležala na tleh, vsa bleda in onesveščena...

DAROV

ZA SLOVENSKO LIGO.

Canon City, Colo. Frank Jakopič je daroval \$1.

Uredništvo.

Kje se nahajata: ANDREJ GOLOB, doma iz vasi Asreče, fara Šmarjeta, Dolenjsko, in FRAN RABZELJ, doma iz vasi Zlogajne, fara Škocijan, Dolenjsko. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju bivališče, naj mi blagovoli naznaniti, za kar mu bodem zelo hvaležen, ali pa naj se sama javita. — Frank Ban, Box 365, Girard, Ohio. (14-17-8)

Rad bi izvedel za svojega svaka ANTONA KOŠMERL, podmače Lehin iz vasi Retje pri Loškem potoku. V mesecu februarju je bil še v Rockwood, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joe Ruparčič, Box 17, Arrow, Pa. (17-19-8)

POZOR, ROJAKI!

Podpisani sem pričel obdelavati farmo in potrebujem moža, bodisi Slovence ali Hrvat. Farma se nahaja v Little River, Arkansas. Delo je: paziti na svinje in sekati malo drevje. Plača je \$30 na mesec. Delo je stalno za več let, hrana na farmi. Kdor želi tako delo, naj se oglasi na:

Math. Berkle, Bisbee, Ariz. (17-20-8)

POZOR, KROJAČI!

Potrebujem dobrega krojača za stalno delo. Dobra plača. Več se izve pisмено.

W. A. Thiede, Box 10, Durbin, Pa. (17-19-8)

VABILO NA PIKNIK,

ki ga priredi dr. Planina št. 14 S. D. P. in P. D. v Johnstown, Pa., v nedeljo 22. avgusta 1915 na Moxham, Pa.

Tem potom vlnudno vabimo vsa društva iz Johnstown in vse okolice ter posamezne rojake in rojakinje, da nas polnostevilno obiskati blagovolijo. Igrala bo Moxham godba in preskrbljeno bo za vsakovrstno zabavo.

Vstopnina za moške je \$1, dame so vstopnine proste. Na razpolago bo hladno pivo in dober prigrizek. Za vse to bo skrbel v to izvoljeni odbor.

Cisti dobicek je namenjen v pokritje stroškov za delegata, ki gre na konvencijo. Kdor izmed članov izostane, bo moral plačati 50¢ v društveno blagajno.

V slučaju slabega vremena se preloži izlet na drugo nedeljo, to je 29. avgusta.

Na veselo svidenje! Josip Glavač, tajnik. (17-19-8)

POZOR PEČLARJI

V CHICAGO, ILL., IN OKOLICI. Tem potom se vam naznanja, da bomo priredili

v nedeljo 22. avgusta 1915 PROSTO DOMAČO PEČLARSKO ZABAVO

na Riverside blizu Santa Fé mostu. Vsi delci vabimo vse rojake na to prireditve, za katero se delajo že velike priprave. Kdor se hoče udeležiti tega zanimivega izleta, naj se telefonično ali ustmeno javi pri Joe Perkotu, 2236 South Wood St., Chicago. Pečlarji, organizirajmo se, da naša Slovenska pečlarija ne bo propadla! Z rodoljubnim in pečlarskim pozdravom

A. Kžišnik, 128 Burlington Avenue, La Grange, Ill.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Kje je ALOJZIJ PEČEK? Doma je iz Velikih Blok, pošta Nova vas pri Raketu. Pred enim letom je odšel iz Clevelanda, O., v Rumely, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi sestri: Miss Frances Peček, 968 E. 74. St., Cleveland, Ohio. (14-17-8)

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZOR

naročniki v Conemaugh, Pa.!

Obveščeni smo, da je pričela tamnija pošta s 1. avgustom dostavljati vse poštne pošiljke naslovnikom na dom. Prosim torej cenjene naročnike, da nam NEMUDOMA NAZNAJJO STANOVANJE, da zamoremo iste v imeniku popraviti in tako pošti omogočiti, da bode list našim naročnikom redno dostavljala na dom. Upravišтво "Glas Naroda".

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravišтво Glas Naroda.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo de obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in iz dajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво "Glas Naroda".

OGLAS

NARAVNA VINA Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. \$6.50, 27 do 28 gal. \$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25. Lansko belo vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon \$25, rdeče vino 27 do 28 galon \$12.50, 50 galon \$22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. \$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih cenah je všteti tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugelj.

S spoštovanjem S. JACKSE, Box 161, St. Helena, Cal.

HARMONIKE

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nam je pošla zaloga Slovensko-Amerikanskega Kole-darja za leto 1915. Namesto Kole-darja, dobi vsak nov naročnik eno izmed letošnjih Mohorjevih knjig. Uredništvo Glas Naroda

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
 črno vino po 50c.
 Drožnik 4 gallon za \$11.00
 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
 4 gallon (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO 60c. galona. CATAWBA BELO VINO 80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilnih cenah po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: G. P.

(Nadaljevanje)

Že sem se namenil, da se razgovorim z njim na energičen način ter se tem potom oprostim njegove nadležnosti, ko mi je nesrečen slučaj prihranil to muko ter nas pahnil v prepad, brez upa na rešitev.

Nekega dne smo ostali preko noči v Parizu, kot se je zgodilo to zelo pogosto. Naša strežnica, ki je ob takih prilikah sama ostala v Chaillot, je prišla zjutraj s poročilom, da je izbruhnil v naši hiši požar, katerega je bilo mogoče pogasiti le z največjim naporom.

Vprašal sem, če je trpelo naše pohištvo ter izvedel, da je nastala vsled velike množice ljudi, ki so prihili, da pomagajo tako zmešnjavi, da ne more povedati ničesar natančnega. Tresel sem se na našo šatulo, ki je vsebovala vse najino premoženje ter hitel v Chaillot. Vsa nagla je bila zastoj! Šatula je že izgubljena!

V tem trenutku sem čutil, da se lahko ljubi denar, ne da bi bil človek skop. Izguba denarja me je napolnila s strašno boleščjo in hval sem se, da bom izgubil razum. Takoj mi je bilo jasno, kakšna nesreča me zopet čaka. Pomanjkanje je bilo pri tem le malenkost in poznal sem Manon. Že enkrat sem izvedel, da je zvesta in zanesljiva v blagostanju, da pa ne morem računati nanjo v nesreči. Preveč je ljubila dobroto sveta in razvedrila, da bi jih žrtvovala meni in moji ljubezni. Izgubil jo bom! — sem vskliknil. Nesrečni človek! Zopet boš izgubil to, kar najbolj ljubiš! Ta misel me je spravila v tako osuplost, da se mi je nekaj trenutkov zdelo, da bi bila smrt najboljšje zdravilo za moja trpljenja.

Ohranil sem si pa toliko zavesti duha, da sem hotel najprvo ugotoviti, če mi je ostal še kak vir, iz katerega bi eventualno črpal. Nebo samo mi je dalo idejo, ki je namah končala mojo brezupnost. Mislim sem, da bom mogel pred Manon skriti najino izgubo ter odvračati od nje pomanjkanje.

Povedal sem že o najinem računu, da bova mogla z dvajset-tisoč dolarji živeti deset let. Vzemimo slučaj, da bi potekla ta leta, ne da bi se završila v moji družini pričakovana izprememba. Na kaj bi bil potem navezan? Ni mi bilo popolnoma jasno, — a kar bi moral takrat storiti, sem mogel tudi danes. Koliko ljudi živi v Parizu, ki nimajo niti mojega razuma, niti mojih naravnih zmognosti in ki imajo zahvaliti zaslužek le njih talentom, pa naj so te ali one vrste!

Ali ni previdnost vse zelo dobro uredila? Skoro vsi bogati in veliki gospodje so bebeci. — to ve vsak, ki pozna svet. V tej okoliščini je najti obendovanja vredno pravičnost. Če bi imeli poleg svojega bogastva še zmognosti duha, bi bili preveč srečni in ostali svet bi bil preveč nesrečen. Tako pa so ostale tem zadnjim one vrednosti telesa in duha, ki jim služijo kot sredstvo, da se povspnejo in nesreče in siromaštva.

Neumnost bogatih in plemnitih tvori vedno nekaj rezervni kapital za uboge.

Take misli so mi zopet dale pogum. Predvsem sem sklenil obiskati gospoda Lescaut, brata Manon. On je natančno poznal razmere v Parizu in večkrat sem imel priliko opaziti, da niso njegovi najbogatejši viri niti njegovo lastno premoženje, niti plača, katero je dobival v kraljevi službi. Ostanek mojega premoženja v gotovini je obstajal iz dvajset pištol, katere sem imel na svojo srečo v žepu. Pokazal sem mu svojo gotovino, mu pojasnil svojo nesrečo, svoj strah ter ga vprašal, če ve za kako drugo sredstvo kot umreti gladi ali si pa pogrti krogle skozi glavo. On mi je odgovoril, da je samomorn pripomoček bebecov. Kar se pa tiče stradanja, je najti dosti duhovitih ljudi, ki so navezani na stradanje, ker ne znajo na primeren način uporabiti svojih talentov. Od mene samega je odvisno, da preskusim, za kaj sem sposoben. Njegova sveta in njegove pomoči pa da sem lahko gotov pod vsakim pogojem.

— To so zelo splošne tolažbe, gospod Lescaut, — sem mu rekel. — Moja nesreča potrebuje hitreje odzvojnega in kaj naj prečim Manon? — Kar se tiče Manon, — je odvrnil on, — ne vem, zakaj bi si delali skrbi. Ali nimate v njej sami vir pomoči, ki bi napravil konec vsem vašim skrbem, kakor hitro bi hoteli? Deklica kot je Manon, bi nas vse lahko sijajno vzdržala.

Prekinil sem njegov govor, a on se ni pustil premetiti ter mi obljubil, da si bova še isti večer lahko delila med seboj tisoč dolarjev, če bom hotel slediti njegovemu nasvetu. On pozna nekega zelo radodarnega kavalirja, ki bi gotovo zelo rad dal tisoč dolarjev, da si zagotovi naklonjenost take dekle kot je Manon.

Prekinil sem ga ter mu rekel, da sem imel o njem boljše mnenje. Nato mi je pa on nesramno odgovoril, da je bil še vedno takega naziranja. Ker pa je njegova sestra že storila napačen korak, seveda radi moža, katerega je iskreno ljubila, se je bil sprijaznil z njo le v upanju, da se bo mogle okoristiti iz njenega načina življenja.

Tedaj šele sem spoznal, kako zelo sva se pustila voditi za nos od tega človeka. Dasiravno me je njegov govor strašno razburil in napolnil z ogorčenjem, sem ga vendar potreboval ter mu smeje odgovoril, da je treba njegov nasvet prihraniti za skrajno silo, kot zadnje sidro v nesreči. Prosil sem ga, naj mi odpre drug vir pomoči.

Sedaj pa mi je stavil predlog, naj izrabim svojo mladost in prikupno zunanost ter pričnem razmerje s kako postarno žensko. Tudi ta izhod, ki bi me napravil nezvesteg svoji Manon, ni bil po mojem okusu.

Tedaj pa sem imenoval igro kot najbolj primerno in najlažje sredstvo v mojih razmerah. Pritrdil mi je, a rekel, da je treba pri tem upoštevati veliko stvari. Igrati ter pri tem priprosto upati, da bom imel srečo, bi bilo toliko kot popolnoma uničiti samega sebe. Uporabiti sam majhne umetnosti, s katerimi se popravi srečo, pa je za enega človeka in brez tovariša precej nevarna igra. Torej je še tretja pot: — ona družabništva. On pa se boji, da bi me dotični zavezniki ne hoteli sprejeti v njih družbo radi moje mladosti. Kljub temu pa je obljubil, da me bo priporočil, se potegnil zame ter mi je ponudil celo nekaj denarja za slučaj, da bi prišel v zadrego. Edina stvar, za katero sem ga vsprlo teh razmer prosil, je bila, da ne pove Manon ničesar o moji izgubi in o najinem pogovoru.

Zapustil sem ga še v bolj razburjenem stanju kot sem ga bil obiskal. Tudi sem se kesal, da sem mu bil zaupal skrivnost. Saj ni vendar ničesar storil zame, kar bi ne mogel doseči od njega tudi za slučaj, da mu nisem pojasnil svoje zadrege. Strašno sem se pa bal, da bi v kratkem ne prelomil svoje obljube ter obvestil Manon o moji nesreči. Njegovi nazori, katere mi je tako odkrito priznal, so me celo silili k misli, da bo v kratkem skušal izrabiti lepoto Manon v svoje samopadne svrhe, jo iztrgal iz mojih rok ali ji pa svetoval, naj me zapusti ter sledi bogatejšemu in bolj srečnemu ljubimeu. Te misli so me neprestano mučile ter vzbudile v meni ves obup, ki se me je polastil že zjutraj. Večkrat mi je prišla misel, da pišem svojemu očetu ter mu sporočim, da sem se izpreobrnil, nakar bi dobil od njega nekaj denarja. Zopet pa sem se spomnil, da me je držal radi mojega prvega napačnega koraka skozi šest mesecev ujetega. Sedaj, po mojem senzacionalnem begu iz Saint Sulpice pa sem imel pričakovati še veliko ostrejšo kazen.

Iz kaosa teh idej se je končno izcimila ena, ki je vrnila mir

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Troš, tajnik, 393 W. Central Park, New York, N. Y.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

mojemu duhu. Čutil sem se le, da mi ni prišla že preje. Bila je ta, da se obrnem na svojega prijatelja Tiberge, pri katerem bi gotovo našel staro prijateljstvo in pomoč v nesreči. Nič mi bolj čudnega ter ni je stvari, ki bi delala čednosti več časti kot zaupanje, s katerim se obrne človek na osebo, kojih poštenost je znana. Vsak čuti kot da je varen pred vsako nesrečo. Če nam že ne morejo dejanski pomagati, najdemo pri njih vendar dobrohotnost in sočutje. Naše, celemu ostalemu svetu strogo zaprto srce se odpre kot se odpre evet v solni luči, od katere pričakuje življenja in moči.

Mislil sem, da me je navdahnila božja volja, da sem se v tem trenutku spomnil Tiberge-a in sklenil sem, da bom napel vse sile, da ga vidim še dotični dan. V ta namen sem se takoj vrnil v najino stanovanje, da mu pišem ter mu navedem prostor, kjer bi se srečala. V pisnu sem ga prosil, naj molči glede moje prošnje, — kajti to naj bi bila najvažnejša služba, katero bi mi mogel izkazati v tej težki uri.

Upanje, da ga vidim, se je izpolnilo z radostjo, ki je izbrisala zadnje sledi žalosti iz mojega obraza. Manon je torej ostala v popolni nevednosti vsega, kar se je pripetilo. Povedal sem ji o najini nesreči v Chaillot kot o nekaki malenkosti, radi katere se ji ni treba prav nič razburjati. Ker pa je bil Pariz mesto, v katerem se je najraje videla, je slišala z veseljem, da ostaneva v mestu, dokler se ne popravi škoda, katero je povzročil požar v Chaillot.

Odgovor prijatelja Tiberge je prišel že v eni uri in sporočil mi je, da me bo pričakoval na domeničenem mestu. Poln nestrpnosti sem hitel tjakaj.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berie pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel velike koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodd: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem". Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne poznam slavnih knjig, samo imenovali jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Neaj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli žnjo kríževsvet in učili vse narode....

Financi minister Dumajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Utičako organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okretajica, pametli, cenli itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAKLANILO.

Cenjenim naročnikom v Montani, Wyoming in Utah sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" na državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osepeljani, oropani ali s katerimi se je slabo ravljalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osepeljani od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kašipotov in posestnikov gostila.

Daje se informacije v naravnih jezikih zadevah: kako postati izseljenec, kjer se oglašiti za delavljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri targe Office.

DRŽAVNI DELAVNI

DEPARTMENT

(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 88 East 29th St., odprti vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo s večer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj splošno znano za "Zenske in moške" in "Zakotni" di za moške in ženske. Ako se rabi to mazilo, zraščajo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasi, kateri tudi modrim krasne brke in obrve in celo do odpadali in ne osiveli. Kevmizem, kosti ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bole, ture, krate in grinto, potne noze, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pošljite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1022 E. 54th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20th straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov la mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kateri na njih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ngasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljlatve tudi seda, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.